VOL. XIII. ÉVFOLYAM. HIMLERVILLE, KY. 1925 FEBRUÁR 26. No. 9. SZÁM.

HHD.1183 KÖNYVTÁR

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES.

HIMLERVILLE, KENTUCKY.

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES.

A JAMISON COAL COMPANY GYÁSZMAGYARJAI.

Segitenek a társaságnak letörni bajtársaikat. — Szeretnék meg akadályozni, hogy a Jamison telepeken Bányászlapot olvassanak. — Elfelejtik, hogy nem a cári Oroszországban, hanem az Észak-Amerikai Egyesült Államokban vagyunk. — A Fairmont vidékre szállitott sztrájktörők közül sokan a szervezethez csatlakoztak.

Február 5-iki lapszámunkban megirtuk, hogy a Jamison Coal Co. No. 9. számu telepén — sajnos — akadtak magyar bányászok, akik a magyar nemzetségü bányászokra nagy szégyent hoztak, mert a sztrájktörés aljasságára vetemedtek.

Ezek a magukról megfeledkezett bányászok nagyon rossz néven vették, hogy meg mertük irni az igazat és szörnyü nagy haragra lobbantak. Haragjukban aztán egyenesen a superjükhöz rohantak, akit — mint ők mondják — segiteni kell, hogy mennél több sztrájktörőt kapjon és beárulták a Bányászlapot. Hogy hát a Bányászlap union ujság és őket is szégyenbe hozta, mert hát megirta, hogy ők sztrájkot törnek. Mert nem munkájuk aljasságát szégyellik, hanem azt, hogy akadt ujság, melyik megirta ezt.

A Jamison No. 9. gyászmagyarjai: Simon József, Székely Ferenc és fia, Székely József, Kiss János, aki Pennsylvaniából, Frick telepről sietett jönni sztrájktörőnek, ifj. Szücs István és még néhányan gyülésre jöttek össze, hogy kitalálják, mint kellene megbosszulni magukat a Bányászlapon, mert megirtuk, hogy ők sztrájkot törnek. Azt az okosságot sütötték ki, hogy megkérik a 'supert, tiltsa ki a Bányászlapot a Jamison No. 9. telepéről. Mert hát szegény emberek azt hiszik, a super az már olyan nagy ur, hogy még ezt is megteheti.

Egy kis baj van azonban. A Jamison No. 9. telepen nincsen posta a társaság helyiségében, ahol esetleg "eltünhetne" az odaérkező Bányászlap és mert az Egyesült Államok még se nem cári Oroszország, igy a super nem tudja megtenni kedves sztrájktörő gyászmagyarjainak azt a kis szivességet, hogy a Bányászlapot kitiltsa.

A super meg is mondta ezt nekik, hogy bár ő nagyon sajnálja, de sehogyse tudja megtenni, hogy az ujságot elkoboztassa. Erre a sztrájktörő urak azt ajánlották, hogy legalább a Bányászlap ügynökét ne engedje be a plézre. A super erre azt mondta, ez is bajos dolog, mert nem ismeri az ügynököt. A sztrájktörők erre vállalkoztak, hogy ők majd értesitik a supert, ha ott lesz képviselőnk, csak aztán a super gondoskodjon arról, hogy az ügynöknek onnan távozni kelljen.

Nem csak Jamisonnál akadnak azonban sztrájktörő magyarok. Sajnálattal és megdöbbenéssel kell megállapitanunk, hogy Fairmont vidékén egyre több a sztrájktörő magyarok száma. Hozzá nem is olyanok vállalkoznak sztrájktörésre, akiket a hosszu tétlenség anyagilag teljesen letört, hanem azok, akik még ki tudnának tartani, akiknek még volna miből fedezni szükségleteiket.

Barrackvillen Oláh János és burdosa segitenek a Bethlehem Coal Co.-nak, hogy sikerüljön a szervezet erejét megtörni. Oláhnak volt union bányában, Ida Mayen munkája, ahol igaz, csak 8 napot dolgozott, de union bérek mellett a kereset nem sokkal maradt mögötte a sztrájktörésért fizetett munkabérnek.

Ezek a gyászmagyarok teljesen tönkre teszik a magyar bányászok nevét a szervezetben. A szervezet vivta ki, hogy ma már jobb bánásmód mellett jobb fizetésért dolgoztak a bányászok és most azok, akik sztrájktörésre vetemedtek, segitenek a társaságoknak, hogy vissza tudják állitani a régi embertelen rendszert. Elfelejtették már ugy látszik, hogy milyen helyzetben éltek a szervezet előtt Fairmont vidékén a bányászok.

Grant Townban különben ujra 25 bajtársat lakoltatnak ki e hó 27-én. Az union már előre épittetett barakokat, ugy hogy ezek a bajtársak azonnal hajlék alá jutnak.

A társaságok még mindig tömegesen szállitják a sztrájktörőket a vidékre, azonban nagyon sok helyen a sztrájktörők a társaságok nagy bosszuságára csatlakoztak a sztrájkolókhoz. Persze aztán ezek is megkapják a kilakoltatási végzéseket és baraklakók lesznek ők is.

A bányák urai azonban ugy látszik, látják, hogy nem igen fog sikerülni letörni a szervezetet, mert amikor legutóbb Lewis ott járt azon a vidéken, keresték az alkalmat, hogy tárgyalhassanak a szervezet vezetőjével. Sajnos, ezek a tárgyalások még nem vezettek eredményre, mert a bányaurak feltételeit az union nem fogadhatja el. Még most is nagy fizetésvágásról, a munkafeltételek alapos megváltoztatásáról álmodoznak a bányaurak.

Ha azonban látni fogják, hogy a sztrájktöréssel nem lehet szenet termelni és a kitermelt szén sokkal többe kerül, mint a union munkások által bányászott szén, be kell majd adniok a derekukat a bányauraknak.

Ehhez azonban az kell, hogy ne akadjanak olyan gyászbányászok, mint Jamison sztrájktörő magyarjai. Hisszük, hogy ők is belátják, hogy helytelenül cselekedtek, amikor bajtársaikat hátbatámadták és abbahagyják ők is, meg a többi magyarok is, akik eltévelyedtek, a sztrájktörést. Ne mondhassák a többi nemzetiségü sztrájkolók, hogy magyarok közül kerül ki a legtöbb sztrájktörő.

Válasz Takács Józsefnek Cinderella, W. Va.

Takács József testvér az alanti levelet küldte hozzánk közlés végett. Tekintettei arra, hogy ő maga irja, hogy ezzel a levéllel nem akar a 10 dolláros pályázatban részt venni, nem is a pályázati levelek között közöljük. A választ is nyomban megadja hozzá lapunk szerkesztője, akivel Takács testvér nincs egy véleményen.

Tisztelt Szerkesztőség.

Mivel igen sokszor irták a szervezethez való ragaszkodást, hát már engedjék meg, hogy én is irjak pár sort. Az utóbbi lapban olvastam, hogy irja meg véleményét, aki hozzá akar szólni a szervezethez. Hát én is megirom röviden, nem azért, hogy én tán a 10 dollárra pályáznék. Csak tegyék ki az ujságba, hogy a bányász-testvérek meg tudják különböztetni és hozzászólni a kérdéshez.

Én ugyan idáig nem tartoztam egyikhez se, a másikhoz se, de meg van annak az oka, de azért még sztrájktörő se voltam soha se.

Az én hozzászólásom annyi hogy mielőtt az emberek vezetőket választanak, vagy kellene választani, hát akkor el vannak ijesztve az olyan Fisher Andoroktól, hogy ez ez Howatt, ez meg vörös, ez nem jó stb. Mivel vannak Fisherek és ők állitják ezt. Mert olvastam egy cikkben, hogy a bányász sokszor nem tudja maga sem, miért sztrájkol. Hát akkor ki tudja? Az, aki irja?

Elijesztik a munkást, aki szerződést akar kötni fizetésre és rendes heti munkára, azt nem jónak látják. De mint Lewis, az igen, mert ő neki csak javitás kell, de ő arra nem számit, hogy munka is kell. A javitást a sztrájkkal megnyerik, de a munkát beszüntetik. Ez nem előny a munkásnak. Szerződéssel megkötött munkanélküli nyomoruság.

Tisztelettel

Takács József.
Cinderella, W. Va.

Mindenekelőtt meg kell állapitanom, hogy én soha a bányászokat nem ijesztettem el senkitől, soha nem is igyekeztem őket befolyásolni, hogy kit válasszanak meg vezetőkül. Mindig azt irtam, azt irom és azt fogom irni mig ezt az ujságot szerkeszteni fogom, hogy szavazzanak a bányászok legjobb belátásuk szerint azokra, kiket legjobbnak vélnek, akinek Lewis politikája tetszik, az szavazzon Lewisre, akinek Howatt bálványa, menjen az után. De a többség akaratának a kisebbség mindig vesse alá magát, mert másként békés müködés sem a szervezetben, sem máshol el nem képzelhető. Ha Howatt vagy bárki más kapna többséget a szervezet választása alkalmával, azt fogom irni — bár én magam Howatt politikájával sohasem fogok egyetérteni — Howatt parancsának teljesitése kötelessége minden szervezett bányásznak, mig ő a hivatalosnak, mig azonban Lewis a vezető. Mig azonban Lewis a vezér, őt kell követni.

Ha a bányászok nincsenek egy vezetővel megelégedve, meg van a módjuk annak eltávolitására. Választás alkalmával nem adják rá szavazatukat. A legutóbbi választás azonban ujra Lewist állitotta a bányászok élére. Az ő utasitásait tehát ujra tartozik követni minden szervezett bányász.

Hogy a bányászokat mindig figyelmeztetem a moszkvai vörös bérencek aljas aknamunkájára, melynek célja a szervezet szétrombolása, a romok megkaparintása, ha már a szervezetet nem sikerül megkaparintani: abban igaza van Takács testvérnek. Soha se csináltam titkot belőle, hogy nem tudok egyetérteni a bolsevizmus tanaival. Soha sem fogom helyeselni, hogy egy törpe kisebbség uralkodjon a többségen. Én átéltem Magyarországon a bolsevizmust láttam annak hallatlanul kártékony hatását a munkasság életere. Igy én bizony Takács testvér, mindig arra fogom figyelmeztetni a bányászokat, hogy ne menjenek fejjel a falnak, ne fussanak a bolsevizmus szivarványa után, melyet ebben az évszázadban el nem érhetnek.

Nem tudom, Takács testvér, ismeri-e a magyarországi munkásmozgalmak háboru előtti állasát. Nem tudom, tudja-e, hogy Magyarországon a munkásság szervezete tekintély, hatalom volt.

És kérem, mindezt maga alá temette a bolseviki kaland, a mibe a magyarországi munkásokat vezérei egyrésze beugratta. Ott is voltak mérsékelt, józan vezérek. Ezekre azonban akkor a munkások nem hallgattak Azokat félretolták az utból, az élvezérek. A hangosszájuak, a Kun Béla és Számuely Tiborok nagyobbhanguak voltak, azok után mentek. Ezek az uj vezérek vitték a magyar munkásságot arra a lejtőre, melyen az utahhoz a mélységes zuhanáshoz vezetett, ahová a bolsevizmus őrülete után jutottak a Magyarország proletárjai.

A bukás után aztán vitte a különvonat a vezéreket ki az országból. De a szegény, elbolonditott, félrevezetett magyar munkások, akik fejjel mentek a falnak a "vezérek" után, ott maradtak. A rendőrségek fogdái, a börtönök cellái nem vezérekkel teltek meg, hanem szegény elbolonditott munkásokkal. Azok ültek a szegedi csillagban, a zalaegerszegi táborban, mig a vezérek Bécsben, Moszkvában nagyszerüen élnek.

És a munkásszervezetek ujjáépitését most azok a vezérek végzik, akiket akkor félretoltak nem hallgattak meg, amikor azok könyörögtek a munkásoknak, hogy ne kövessék a lejtőn a bolsevizmus fizetett bérenceit. Akkor nem hallgattak rájuk — ma tőlük várják a jobb jövő megteremtését.

Itt is igy van most a bányászoknál. A hivatott vezéreket felre akarják tolni, Capellini ellen lázitnak Moszkva arannyal fizetett csatlósai a keményszén vidéken. Ki akarják venni kezéből a vezetést — pedig a bányászok állitották oda — és sztrájkbizottságoknak nevezett alakulatokra akarják bizni sorsukat a keményszén bányászok. Hogyne figyelmeztetném a keményszénbányászokat, hogy ne lépjenek lejtőre, ne menjenek Moszkva bérencei után, mert az nem fog jóra vezetni. Nem is vezetett jóra az utolsó sztrájk alatt. Hiszen a bányászok több mint kéthónapos sztrájk után — mely idő alatt elvesztettek egy csomó keresetet — vissza mentek munkába anélkül, hogy bármivel javitottak volna sorsukon. Hogy ezt megtehessék, megint csak azt a vezért vették igénybe, akit előbb megtagadtak. A rendet nem a sztrájkbizottság állitotta helyre, hanem a szervezet vezérei.

Aki a szervezetnek őszinte hive, nem is helyeselheti, hogy a bányászok "sztrájkbizottságokra" bizzák sorsukat. Akkor mi a fészkes fenének választanak vezetőket, ha aztán azokat cserben hagyják, azoknak megkötött szerződéseit határozott tilalom ellenére felrugják?

Azt irja Takács testvér, azt irtam, a bányász sokszor nem tudja maga sem, miért sztrájkol. Nem tudom, melyik cikkemre céloz Takács testvér, mert ilyen mondatot én soha le nem irtam. December 11-én a következőket irtam:

A bányászok legnagyobb része nem is tudta, miről van szó, mert azzal lázitották őket, hogy a társaság bérvágást akar, ami pedig nem volt igaz.

Felteszem, erről a mondatról van szó. Kérem, ezt a tényt nem én állapitottam meg, hanem az a bizottság, melyet a szervezet küldött ki az ügy megvizsgálására. Én arról ugye nem tehetek, ha a bolsevista csatlósok nem mondták meg az igazat a sztrájkba ugratott bányászoknak és igy azok valóban nem tudták, miért sztrájkolnak. Több helyen tették ezt.

Látja kérem, Ön azt irja, Lewisnak csak javitás kell, de arra nem számit, hogy munka is kell. A keményszénbányászoknak minden napra van munkájuk a mai viszonyok között — a puhaszénbányászokkal szemben — tisztességes fizetésekkel. Ezt a tisztességes szerződést nem a sztrájkbizottság szerezte nekik, hanem Lewis és a megtagadott Capellini.. De a sztrájkbizottság robbantó munkájával el lehet nagyon könnyen érni, hogy többé nem lesz a keményszénbányászoknak szerződésük, hogy szétrobban ott az union. Mert könnyen meglehet, hogy a társaságok nem fognak többé szerződni a vezetőkkel, akik nem tudják betartatni a bányászokkal a szerződést.

Nem akarok felcsapni Lewis védőjéül, erre neki nincs is szüksége, de meg kell állapitanom, hogy a mai körülmények között bárki ülne a szervezet vezéri székében, aligha tudna több eredményt felmutatni, mint a szervezet mai elnöke. Lehetnek hibái, tévedhet egyes intézkedéseiben, hiszen ő is ember, de becsületesebben senki sem láthatná el hivatalát, mint ő.

Ez a válaszom, Takács testvér. És még azt jegyzem meg, amig én szerkesztem ezt az ujságot, addig bizony mindig óva intem a bányászokat a bolsevizmus tébolyától, a fejjel falnak való menéstől és mindig ugy fogom ezt az ujságot szerkeszteni, ahogy eddig szerkesztettem. És azt hiszem, olvasóim nagyrésze meg is van elégedve a lappal, mert az előfizetők száma szépen emelkedik. Ha másként lenne, az ellenkezője történne.

FISHER ANDOR.

AZ INDIANAI BORZALMAS BÁNYAROBBANÁS.

Ötvenegy bajtárs pusztulása. — Felismerhetetlenségig összeégtek a holttestek. — Tüz ütött ki a robbanás után a bányában és ez teljesen elzárta a bányában rekedt bányászok elől a menekülés utját. — Ki felelős e rémes szerencsétlenségért. — A vizsgálat még nem állapitotta meg, hogyan történt a katasztrófa. — King, W. Va.-ban is robbanás volt.

Pénteken reggel borzalmas szerencsétlenség történt Indianában a Sullivan mellett levő bányában.

Alig szálltak le a bányászok munkába, rémes robbanás reszkettette meg a földet. A bányamélyben robbanás történt. A bányában levő bányászok közül 51 bajtárs nem tudott menekülni, elvágta utjukat a robbanás nyomán támadt tüz.

24 órai nehéz munka után tudták az első halottakat felszinre hozni, mert a leszakadt kő és szénrétegektől nem lehetett megközeliteni a robbanás helyét. 30 felismerhetetlenségig összeégett bajtárs holttestét hozták fel a bányamélyből. A halottak javarészét nem is tudták felismerni a bánya szájánál zokogó, jajgató asszonyok és gyermekek, akik várták a férjet, az apát.

Amikor e sorokat irjuk — hét főn — még 21 bányász hiányzik. Sajnos, semmi remény sincs arra, hogy közülük akár egyet is élve találnának meg. Bizonyosan csak holttestüket hozzák majd fel, amikor odaérnek a mentő csapatok.

Megfulladtak volna a robbanás utáni tüz füstjétől még akkor is, ha a robbanástól nem lett volna semmi bajuk.

A holttesteket a ruházatuk darabjairól, vagy a zsebükben volt tárgyak alapján próbálják felismerni, de még igy is sok esetben nem tudták megállapitani a halott kilétét.

A bányafelügyelőség és a kormányzó azonnal csapatokat küldött a helyszinre, akik azonban nehezen jutnak a bányában előre, mert be vannak az entrik omolva.

A bányafelügyelőség jelentése szerint eddig még csak következtetni se tudnak, hogy mi okozta ezt a borzalmas katasztrófát. Indianában nagyon régen történt ilyen nagy arányu szerencsétlenség.

Sullivanban azonnal bizottságot alakitottak a hátramaradottak támogatására és a szükséget szenvedők részére gyüjtést inditottak.

Sullivanban magyar bányászok is dolgoztak, de eddig, még nem kaptunk értesitést, nincsenek-e magyar testvérek is az áldozatok között.

Hisszük, hogy meginditják a szigoru vizsgálatot, hogy mi okozta ezt a rémes katasztrófát. Ötvenegy kenyérkereső haláláért valakinek felelni kell. Meg kell állapitani, kinek a bünös mulasztása okozta, hogy ilyen nagyarányu katasztrófa megtörténhetett. És ha megállapitották, akkor lakolni is kell a bünösöknek.

King, W. Va.-ban Kimball mellett is robbanás történt a mult héten, ahol két néger-bányászt ölt meg a bánya.

CSÖKKENT ANGLIA SZÉNKIVITELE IRORSZÁGBA.

Pár év előtt nagyobb mennyiségü szenet tartalmazó mezőket fedeztek fel Irországban és akkor az irek azonnal hozzáláttak a szénmezők kiaknázásához.

Ennek hatása meglátszik az angol szénkiviteli mérlegen is, amennyiben az elmult 1924. esztendőben Irországba Angliából 1,485,000 tonna szenet vittek az előző évi 2,471,000 tonna szénexporttal szemben.

200 KOKSZKEMENCÉT ÜZEMEN KIVÜL HELYEZTEK.

A Footdale, Pa. kokszstermelő telepen, mely a Frick Coke Co. tulajdona, 200 kokszkemencében beszüntették a munkát. A kokszkemencék bizonytalan ideig zárva lesznek.

A lezárás oka az, hogy a piac tul van halmozva tüzelővel és tultermelés volt, ugy hogy a termelt kokszot nem tudták elhelyezni.

MAGYARORSZÁGI HIREK

Anyák és gyermekek.

Ünnepnap a Mária Valéria-telep gyermekmenhelyén.

Nincs hivatalos vezetőm, nem kalauzol orvos vagy gondozónő. Tehát befolyásolatlanul gyüjthetek tapasztalatokat. Azzal beszélek, akivel akarok, azt nézem meg, ami érdekel. Kendővel fejemen, vállamon, kancsóval kezemben járkálok a földszintes barakok udvarán, nyitok be a gyermekzsivajtól fölvert helyiségekbe. Délidő. Más kendős asszonyokkal találkozom, akik edényekkel megrakottan jönnek. Tejjel, teával teli kancsókat hoznak, lábasokat főtt grizzel, üstökben levest, főzeléket ünnepi husföltéttel, főtt tészt át. Kérdik tőlem: — "Maga is anya? Talán tegnapelőtt jött a transzporttal a központi épületből?" — Igent bólintok, beszélgetésbe elegyedünk. — "Én már három hónapja vagyok itt — meséli egy tagbaszakadt, barátságosképü asszony — az első gyermekemet szültem a menhelyen. Van uram, de nekem bent kell maradnom a kicsivel, mert nincs lakásunk. Kvártélyra pedig ujszülöttel nem szivesen veszik az embert. Semhogy tápszülőkhöz adjam gyermekemet, inkább itt raboskodom egy évig. Közben csak megváltoznak a viszonyok. Itt megvagyunk valahogy. Takaritjuk az épületeket, mosunk, vigyázunk a kicsikre, és akinek bőven van teje, egyet-kettőt táplál az anyátlan csecsemők közül. A beteg szopósok számára lefejünk a magunk tejéből. Ezért ellát bennünket a menhely. Van meleg szoba, minden nap főtt étel, leves, főzelék, kétszer hetenként egy-egy darabka leveshus. Egy esztendő: pihenő a magunkfajta asszony zaklatott életében. És a gyerek, ha itt csöndesen fölcseperedett egy kicsit, biztosabban megmarad odakint. Ha megszültem, hát éljen! Az uram is örül neki." — Közbevág egy másik, fiatalabb, délcegebb testü. Babos fejkendő alatt nyugtalanul lobban szeme. — "Én nem tartom ki egy évig! Olyan, mintha az ember börtönben volna. A központi épületben ételért, meg vissza — ennyi az egész! Ha egy kicsit be akarunk menni a városba, szökni kell. És mindig gyerek lóg az ember mellén, utolsó csöppig kiszijják belőlünk a nyomoruságos ételt, amit, kapunk! Én bizony nem bánnám, ha az enyém meghalna, ameddig ilyen kicsi. Az apja ugyse törődik vele, meglógott. Egyszer se nézett itt utánam, azt se tudom, merre van." — Mondom: — "A gyerek elsősorban az anyáé. Maga is szereti a picinyét?" — Vállát vonogatja: — "Tudom is én! Hát az apja mért nem törődik vele? Arra is csak ugy tartozik, mint énrám. Most már egész életemben arra költsem, amit cselédlétemre keresek, hogy a gyereket eltartsam? Az apját meg hol keressem? Kőmives, biztosan kiszökött előlem Romániába vagy Jugoszláviába. Mindig mondogatta, nyilván meg is tette. Az ilyen apátlan kis fattyunak jobb ha elpusztul." — Egy harmadik anya, csöndes, sápadt, szomoru, szól: — "Haggya csak, ugyis elegen vesznek el!"

Hatszáz gyerek van a két menhelyen, de nincs nap, hogy kettő-három meg ne halna közülök. Szegény csöppségek, micsoda szörnyü kórságot hoz némelyik magával a világra! Anyja, apja nyomora ütött ki rajta. Alig vetette föl kis szemét, már örökre le is hunyja. Annyi itt bent a központban a tüdővészes, vérbajos gyerek, hogy majd meg szakad az ember szive. És azok közül, akik már nem szophak, sokan pusztulnak el bélhurutban. A menhelyi orvosok mondják, az a baj, hogy a tejet födetlen kancsókban, forralva, olyan messziről kell hoznunk és itt csak fölmelegitjük. Ettől betegszik meg a kisgyerek. De eddig ezen még nem történt változás. Aztán meg, ha valami járványos betegség tör ki a barakokban, ugy széjjelszalad ennyi gyermek között, mint szélben a láng. Nem lehet elfojtani. Én már hét hónapja vagyok itt, láttam eleget. És mennyi a bőrbaj! Rám is ragadt már, a kicsinyemre is. Leginkább olyan gyerekek terjesztik, akiket tápszülők hoznak vissza valami okból faluról és a cigányasszonyok. Azok tele vannak kiütéssel. Nézzék csak, ez a sok bekötözött fejü apróság mind bőrbajos. Pedig a legtöbb, a sulyosabb esetek, ugyis a központi épületbe kerülnek. Ott van a kórház."

A tanitó néni.

Vagy tiz bepólyált fejü kicsi lassu, bágyadt lépésekkel sétál a fátyolos decemberi délidőben. Szomoru kis szilhuettek, sápadt homlokukon a szenvedésre itéltek félreismerhetetlen stigmája. Valami, ami puha lakások fehér gyermekszobáit fénnyel, meleggel árasztja el, az ő szemükből kilopta az örömet, az ő vékony vállukra láthatatlan terhet rakott, amely alatt meggörnyednek. Gondtalanság, öröm, szeretet hiánya törölte le pici arcukról a gyermeki ragyogást. Fiatal nő kiséri őket, Csöndes, fájdalmas szeme, öltözékének nagy egyszerüsége dacára is finom megjelenése észrevétetik a többiek között. — "Ki ez az anya?" — kérdezem. Három asszony egyszerre akarja elmondani e negyedik történetét. Régi, megszokott história. Tanitónő volt vidéken, szeretett egy férfit, aki elhagyta, mielőtt szerelmük gyermeke megszületett volna. A leány támasz és pénz nélkül a menhelyre menekült, a hol kicsinye néhány hét mulva meghalt. Ő maga könyörgött, hogy bentmaradhasson és most a bőrbajos gyermekeket ápolja, neveli, tanitja. Csupa önfeláldozás és odaadás a szenvedő kicsikék iránt. Szoknyájába riadt csöppség kapaszkodik. Talált gyermek. Vagy két hete, a hidegtől félig aléltan szedték föl az utcán és vitték be a menhelyre. Olyan elvadult szegényke, hogy sirva fakad, elmenekül, ha szólnak hozzá. Csak a tanitónénit szereti, csak annak kezéből fogad el ennivalót.

Szülőit már megtalálta a rendőrség. Kőbányán laknak, napszámosok. Azzal védekeznek, hogy szörnyü nyomorukban tették ki kis gyermeküket a pesti népes utcára. Nem ritka eset ez mostanában, mesélik az asszonyok. Minden nap hoznak be egy-két félig megfagyott kicsikét — legtöbbnyire ujszülöttet — az utcáról. A rendőrség aztán megkeresi az anyát, sok esetben meg is találja. Helynélküli, munkanélküli cseléd- és munkáslányok, akik kétségbeesett zokogás közepette vallják, hogy nem volt betevő falatjuk, nem volt zug, ahol megpihenhettek volna. A gyermek még a munka keresésben is akadályozta őket, a legrövidebb uton akartak tőle szabadulni. A tanitónő halkan sóhajtja:

— Az anyaságnak csak az örülhet, aki férjétől, családjától védetten, nyugodtan élhet. Bennünket, szerencsétleneket, üldöz a világ, mert anyák lettünk. Miért mindig azoké az emberek részvéte, rokonszenve, akik erősek és miért üldözik, vetik meg a gyöngéket, akik támaszra szorulnának? Az is csak anya, akit elhagyott gyermekének atyja!

Hozzánk csatlakozik egy 22—24 esztendősnek tetsző, szikár, komoly, nyugodt homloku nő. Mondja:

— Én kiszolgáló voltam egy söntésben. A gazdám ejtett meg Felesége ugy tett, mintha mulatna a dolgon, még alkalmat is adott, hogy találkozzunk. De a mikor aztán már meglátszott rajtam, hogy mi előtt állok, férj és feleség együtt kergettek el. Félhónapi fizetésemmel bocsátottak utnak, még meg is fenyegettek, hogy eltoloncoltatnak, ha apasági keresetet inditok, rám bizonyitják, hogy más férfivel is volt dolgom. Mondtam, nyugodtak lehetnek felőlem! Majd fölnevelem a kicsikét, a hogyan anyám engem fölnevelt, nem hagyom el soha, ha szenvednem kell is érte. Mindenki mondja itt bent, hogy milyen ép, csinos, erős kisfiu, támaszom lesz, ha fölnő.

A lobogó, nyugtalan szemü lány fölnevet:

— Addig már kiszivta magának minden csöpp vérét! Olyan a gyerek, mint a pióca. Én az enyémet, ha megél, a menhelyre hagyom.

Sóhajtják az anyák:

— Menhelyi gyerek! Láthatja, igy néznek ki a menhelyi gyerekek...

Mártir gyermekek.

Egy csoport 14—15 éves fiura mutatnak, akik az egyik barak előtt összeverődve állanak. "A menhely nyomorékjai!" — magyarázzák az asszonyok. Odamegyek hozzájuk. Dacosan, kihivóan vagy visszautasitó tekintettel merednek rám. Egyik kérdi:

— Maga most jött a transzporttal? Ha rossz kedve lesz, maga is ütni-verni fogja a gyerekeket, mint némelyik anya.

— Hát ilyesmi is megtörténik?

Föltünően értelmes, erélyes arcu, elég jól fejlett, 15 esztendős suhanc — Kriska Károly — veszi át a szót:

— De meg ám! Nappal is, de különösen éjjel, amikor a gondozónők szobáikban alusznak és az anyák az inspekciósok. Van közöttük, aki az álmát zavaró gyereket ugy összerázza, csipi, nyomja, hogy másnap tele van a kis teste kék foltokkal... Én mindent tudok, ami itt történik, én csaknem egész életemet a menhelyen töltöttem. Árva gyerek vagyok, 8 éves koromban már birkákat őriztem télen. Igy fagyott le a lábam, meg kellett operálni. Akkor kerültem a pesti menhelyre. Emlékszem, hogy folyton a "megfigyelőben" feküdtem a lábam miatt és mert szivbajom is van. 13 esztendős koromban cipészmesterhez adtak inasnak. De ott egész nap szerte-széjjel kellett futkosnom a városban, egy órai megállásom nem volt. A szivem meg a lábam megint nagyon rosszabbodott. Visszakerültem ide és ágynak dőltem. Amikor kicsit megerősödtem, a menhely cipészmühelyében dolgoztam egész mostanáig. A mester meg volt velem elégedve, azt mondja ügyes munkás lesz belőlem. Tudok irni, olvasni is. De nincs semmim, csak ez az egyetlen öltözet ruha, ami rajtam van. A menhelyi mühelyben nem kapunk bért. Szeretnék valami emberséges mesterhez kerülni, a hol tanulhatok. Én meg egy társam, egyetlen barátom a világon, Zelenka József, akit szintén kihelyeznek az intézetből. Itt kitöltötte az idejét.

Kriska és Zelenka munkát keresnek.

Zelenka csöndesebb, bátortalanabb fiu. Az egyik lábfeje hiányzik, kissé biceg. Gépiesen meséli, ki tudja hányadszor ismétli szomoru mondanivalóját: — "Apám eltünt a háboruban. Anyám megszállt területen van, hat év óta vagyok itt bent, azóta nem nézett utánam, nem tudok róla semmit..." — Gyula is odavánszorog hozzám. A többiek mondják, hogy 14 éves és beteges. Vezetéknevét senki sem tudja, sohasem látogatja, keresi senki. Ő maga nem szól, csak néz rám tágranyitott, kórosan fénylő szemével, melyben a sulyos szivbajosok szorongó gyötrődése nyugtalankodik. És oda gyülekeznek körém valamennyien, fiuk, leányok, fonnyadó bimbók az élet viharában. Mankón bicegve, bénán, puposan, elgörbült, erőtlen csontokkal állnak körülöttem és merednek rám várakozó, öntudatlanul is reménykedő pillantással, mintha én — uj alak, sok, számukra be nem vált alak között —, valami megoldást hozhatnék számukra. És kórusban mondják: "Néni, mi vagyunk a menhely nyomorékjai..." — 15 esztendős korukban el kell hagyniok ezt a zugot, ahol éhségüket csillapithatják, fütenek nekik és orvos segiti őket nagy bajukban. De mi lesz velük odakint a nagy világban, ahol a létért való küzdelem ellenségesen állit szembe embert az emberrel. Ahol meggondolás nélkül tiporja le a gyöngébbet, aki erősebb, kegyetlenebb, ügyesebb, vagy ravaszabb. Nincs senkijök, egyedül vannak a világon, sehol sem fakad számukra az éltető erőt, kitartást adó fényforrás, a Szeretet. Szegények, elhagyatottak, betegek, nyomorékok. És mikor következik el az idő, amidőn valamennyien oda emelkedünk, ahol őket testvérekként, magunkhoz öleljük, ahol nekik is meglesz a maguk emberi elhelyezkedésük közöttünk!

Balogh Vilma.
(Népszava, Budapest.)

AZ ÖN PÉNZE UTÁN PÉNZT KAP.

Helyezze el betétjét nálunk a Mellon National Bankban, mert itt többet kap pénze után, mintha bárhol másutt tartaná azt. Évenként kétszer fizetünk előnyös kamatot a takarék betétek után.

Keressen fel bennünket és olyan emberrel beszélhet nálunk a saját anyanyelvén, aki ismeri a magyarokat. Felvilágositást nyerhet tőle azirántis, hogy a Mellon National Bank mily sokféle módon állhat Önnek a szolgálatára a pénzügyeinek intézésénél.

FOREIGN DEPARTMENT
MELLON NATIONAL BANK
Cor. SMITHFIELD STREET and OLIVER AVENUE.
PITTSBURGH, PA.

AZ ARANYBÁNYA ÉS A BÁNYÁSZ 4000 DOLLÁRJA.

George Salo bányász már 12 éve dolgozott a bányákban. Most legutóbb Zeigleren, Illinoisban vájja a szenet már hosszu évek óta. Sikerült is a 12 év alatt, nélkülözések árán megtakaritani 4000 dollárt, amivel családját, feleségét és két gyermekét akarta kihozatni Lengyelországból.

Már a hajójegyet akarta megvásárolni, mikor megismerkedett egy emberrel, Nick Huzaleccel, aki azt mondta neki, hogy egy nagyszerü felfedezést tett. Talált egy helyet, ahol a föld mélye aranyat tartalmaz, melyről még senki sem tud. Az aranyat rejtő földeket olcsón meg lehetne szerezni és ő hajlandó társul venni, ha a szükséges befektetéshez felerészben hozzájárul. Természetes, hogy a befektetés felerésze épen 4000 dollárt tett ki.

Salo a csábitó igéreteknek felült és átadta Huzelacnak a 4000 dollárt, annál is inkább, mert Huzelac azt állitotta, hogy pár hónap alatt megduplázza a pénzt és akkor családját a legnagyobb kényelembe helyezheti el, de még saját magának sem kell dolgoznia, mert az aranybányából holta napjáig szépen megél.

Salo átadta tehát Huzelacnak a 4000 dollárt, aki el is utazott az aranybánya megvásárlására.

Huzelac azonban nem jelentkezett s Salo mind türelmetlenebb lett. Végre is érdeklődni kezdett, mi van az aranybányával.

Kiderült, hogy Huzelac megszökött a pénzzel, a szóban lévő helyen soha aranybánya nem volt, de nem is lehet, mert értéktelen sziklák boritják azt, amibe nemcsak arany nincs, de semmi más sincs, csak pusztaság az egész sziklákkal boritva.

Salo feljelentette a furfangos csalót, aki egy szép mesével 4000 dollárt csalt ki a hiszékeny embertől. A rendőrség nyomozza, azonban természetesen csak hült helyét lelik Huzelacnak.

Igy vesztette el megint egy bányász 12 év keserves küzdelmeivel és verejtékes munkájával szerzett kis tőkéjét. Most sem pénze nincs, de még a családját sem hozathatja ki. S a legszomorubb, hogy a mai viszonyok mellett nem sok reménye lehet, hogy ismét megtakaritthasson 4000 dollárt.

HA egyletének meghivóra, levélpapirra, boritékra, báli belépő jegyekre, lunch ticketekre, vagy egyéb szép kivitelü nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyomdáját.

ANYÁK VÉDJÉK GYERMEKEIKET!

Tudja ön, hogy a legrosszabb betegség, amiben egy gyermek szenvedhet, a bélférgek? Tudja ön, hogyha gyermeke pántlika giliszatól szenved, a féreg eszik meg ugyszólván minden táplálékot, amit a gyerek elfogyaszt? Tudja, hogy ezer, meg ezer férfit, nőt és gyermeket kezelnek sikertelenül valami más baj ellen, mikor ez a rettenetes baj a betegség igazi oka, a pántlikagiliszta? A gyermekeket feltekeny szemmel kell vigyázni, ügyelni ennek a szörnyetegnek minden jelére, amely jelek annyira feltünők és ez a szörnyeteg rendkivül könnyen bejuthat a gyenge gyermek szervezetébe. Jól alszik az ön gyermeke? Felébred éjszakánként? Sóhajtozik álmában vagy fel-fel sir, mintha valami veszélyben volna. Szokta az orrát piszkálni, vagy szokott kopkodni, mintha bagózott volna, szokott magányosan járni és csak nézni, mikor más gyerekek játszanak? Sápadt az arca és karikák vannak a szeme alatt? Rossz, rendetlen és makrancos néha? Ezek azok a jelek, amelyeket nagyon gondosan meg kell figyelni. Biztos jelei a féreg jelenlétének, mikor annak egyes részei a székeléssel elhávoznak, mig egyéb jelek: az étvágytalanság, maskor mohó evés, lerakodás a nyelven, gyomorégés, gyomor, háttfájás, lábfájás, a torokban feljövő fullasztó érzés, gyakori köpködés, emésztési zavarok, szédülés, fejfájás, üres érzés a gyomorban, a szem alatt kék gyürük, a gyomor máskor nehéz, puffadt érzés, mely a gyomorból megy fel és le a belekbe. Sárga bőr, soványodás, büzös lehellet. Nem kivánja élni, nincs munkakedve, mindig lusta. Epileptikus görcsei vannak, melyet a pántlikás giliszta jelenléte okoz, ez a giliszta ugyan is az emésztő szervekben sokszor 50 lábra is megnő. A pántlikagiliszta a gyomorból a légcsőbe megy és meg is fojthatja az áldozatot. Orvosság nem lehet elég drága ahhoz, hogy ettől a féregtől megszabaduljon, mielőtt idő előtt sirba viszi. A pénz nem segit, ha ön beteg, még ha milliói voltak is. Sok gazdag ember egész vagyonát adná oda egy hónapi kifogástalan egészségért. Olcsó orvosságokat nem is érdemes szedni, mert ezek nagyobb bajt okozhatnak. Vegye a legjobbat. Küldjön a Laxtan kezelésért még ma 3 dollár 75 centet, extra erősért 5 dollár 50 centet e czimre: Laxal Med. Co. 188 Laxal Bldg., Box 963, Pittsburgh, Pa. Irja meg a rendeléskor életkorát. A csomag biztositására küldjön be 25 centet külön.

PÉNZÁTUTALÁSOKAT DOLLÁROKBAN

Magyarországba és elszakitott részeibe, továbbá Czechoszlovákiába, Romániába és Jugoszláviába a legpontosabban eszközlünk.
Kamatozó dollárbetéteket 4 százalék mellett elfogadunk.
Hajójegyeket eladunk bármely vonalra. — Közjegyzői ügyeket a legpontosabban intézünk el. MINDEN AMERIKAI MAGYAR forduljon hozzánk a legteljesebb bizalommal.

American Union Bank

Főintézet: 10 EAST 22nd ST. a Bankpalotában — NEW YORK CITY. — Fiókintézet: 1597 SECOND AVE. Cor. 83rd Street

A bank 1597 Second Ave. alatti fiókirodája minden nap este 8 óráig. vasárnap egész nap zárva van. — Vasárnap egész nap zárva van.

MAGYAR BÁNYÁSZOK!

Ha házat vagy farmot akar venni, vagy eladni, forduljon bizalommal hozzánk. Évek óta becsülettel szolgáljuk ki a magyarságot. Biztositási osztályunk élet és balesetbiztositásokat ajánl a magyar bányászoknak. 10 és 20 éves biztositásokat kötünk, ami azt jelenti,

HOGY MÉG ÉLETÉBEN MEGKAPJA A BIZTOSITÁSI ÖSSZEGET.

Magyar levelekre magyarul válaszolunk.

KISS AND KLEIN
Real Estate, Insurance & Brokers
202—204 SECOND NAT. BANK BLDG.
Brownsville, Pa.

SECOND NATIONAL BANK

Brownsville, Pennsylvania

Ne küldje pénzét idegen helyre.
Ne menjen kis, gyenge bankba, hanem jöjjön hozzánk, a vidék egyik legerősebb bankjába.
BETÉTEK UTÁN 4 SZÁZALÉK KAMATOT FIZETÜNK és szükség esetén pénzét felmondás nélkül fizetjük vissza.
Pontos, lelkiismeretes kiszolgálásról biztositjuk.

SECOND NATIONAL BANK
L. B. BULGER, Cashier. EARL HUSTON, President.
Brownsville, Pennsylvania

MI LESZ ÖNNEL, HA MEGÖREGSZIK?

Gondoljon öreg napjaira és vegyen olyan életbiztositást, melyet

MÉG ÉLETÉBEN KIFIZETNEK.

MAGYAR KÖTVÉNYT KAP, melyből Ön pontosan tudja, hogy milyen biztositást vásárolt.

Bővebb felvilágositásért irjon a következő cimre:

NATIONAL INSURANCE AGENCY
HIMLERVILLE, KENTUCKY.

A Provident Life and Accident Insurance Co. vezérügynöksége.

Matoaka legszebb és legnagyobb férfi szabóüzlete.

THE O'DELL TAILORING CO.
MATOAKA, W. VA.
SAROK ÜZLET.
ELSŐRANGU ÁRUK.
OLCSÓ ÁRAK.

SOUTHERN
által készitett
ICE CREAM
kitünő és tiszta gyártmány.
"Ez a legfelségesebb"
SOUTHERN REFRIGERATION CO.,
Inc.
(Williamson Hospital mellett.)
WILLIAMSON, WEST VIRGINIA.

Magyar Barátaim!

E vidék bányászai évek óta üzletfeleink, mert a legjobb kiszolgálásban részesitjük.

Jöjjön az is hozzánk, aki eddig nem volt üzletfelünk.

Igazgatósági tagjaink a leggazdagabb emberek e vidéken.

Ha hozzánk teszi be pénzét, teljes biztonságban van.

MATEWAN NATIONAL BANK
EDGAR CHAMBERS pénztáros.
MATEWAN, W. VA.

E lap előfizetési ára $2.00.

GEO. W. SNODGRASS
Általános Biztositási Irodája
FELTY BUILDING
Ashland, Kentucky.
Élet, tüz, baleset, segélyezési biztositás a legelőnyösebb feltételek mellett.

MAGYAR BÁNYAPLÉZEK MESÉI

EGY ÖREGEDŐ BÁNYÁSZLEGENY ESETE.

Irta: FISHER ANDOR.

V.

Lassan, szótlanul lépegetett Pali Krivácsiné mellett. Fejében ujra csak az motoszkált, amin már annyit gondolkozott, mióta visszajött Hevacora: hogy tud egy asszony annyira megváltozni, mint Krivácsiné. Éveken át látta, mint tisztességes, becsületes asszonyt, aki az urát megbecsülte, más emberre rá se nézett. Példaképe volt a rendes asszonyoknak a plézen.

Most meg épen az ellentéte. Rendesebb asszonyok már szóba sem állnak vele.

Pali nem értette egy negyvenhez közeljáró asszony férfiéhségét, akit a vére kergetett annak a himnek a megszerzésére, akit megkivánt. Mit tehetett ő arról, hogy vére nem hagyta nyugodni, éjszakánként nem tudott nyugodni ágyában. Férfit, férfit kivánt szüntelenül.

Ezért bomlott annyit a férfiak körül. Nem tehetett róla, hogy szeme mindig ujabb és ujabb férfiakon legelt. Alakjukat, termetüket, izmaikat gusztálva feltámadt benne a kéjes vágy és olyankor nem tudott nyugodni. És mindig talált szerelemre, nőre éhes férfiakat, akiket meghóditott, akik kielégitették vágyait.

Azt hitte Krivácsiné, hogy Palit is beszerzi magának egy időre. Pali is jótermetü, izmos ember volt, ha már szeme körül gyürüztek is a ráncok, szemrevaló ember volt még. Palira is éhes lett Krivácsiné.

Amikor Pali ki akarta kapni karját Krivácsiné szoritása elől, az asszony meghökkent egy pillanatra. Égő pirosság öntötte el a festék alatt arcát. Először részesült férfiui elutasitásban, mióta Krivácsi halála után arra az utra tért, melyen csak kéjt, szerelmet keresett.

Pali szótlanságából, meg abból, hogy fejét is elforditva haladt mellette, észrevette, hogy ez az ember más, mint azok, akikkel eddig dolga volt. Ez az ember nem kap a felkinált kéj gyönyöre után. Ezt az embert nem széditette meg az asszony magakelletése.

Ahogy hazatértek, a Krivácsiné szobáján keresztül mentek. Pali tovább akart azonnal haladni fel a szobájába.

— Jóéjszakát miszisz, köszönt Pali.

Az asszony utána nézett, aztán egy pillanat alatt utána kapott karjának. Nem adta fel a harcot és száját mosolyra huzva, szólt erősen szemébe nézve:

— Várjon egy kicsit Pali. Egy kis jó teát főzök.

— Nem szeretem én a teát miszisz. Meg ilyen melegben nem is jó a tea.

— Mindig jó az. Különösen, ha van benne, ami megadja az izét.

— Tudja, hogy én nem kedvelem az italt.

Krivácsinét dühbe hozta az ujabb elutasitás. Pali indult már kifelé, amikor utána szólt:

— Persze, ha más kinálná, teszem azt Klári, akkor biztosan kellene.

A KORHELY CSALÁDAPA,

aki keresetét mérges italokra költi s családját nyomorogni hagyja, a legnagyobb átka a társadalomnak. Asszonyok, akik sokat szenvednek ilyen férj mellett, s egyének, akik akaraterő hiánya miatt rabjai ennek a szenvedélynek, hozassák meg az

ANTIBETIN

orvosságot, mely már sok embert mentett meg az elzülléstől és sok-sok családot az elpusztulástól. Egy nagy üveg ANTIBETIN ára két dollár, gyakran ez is elég, azonban makacsabb esetekben három üveg szükséges, melynek egyszerre való rendelése Öt dolárba kerül. Használati utasitással bárhova küldjük. A pénzt a rendeléssel küldje erre a cimre:

VÖRÖS KERESZT PATIKA, 8901 Buckeye Road, CLEVELAND, OHIO.

Minden rendelő szép falinaptárt kap ajándékba.

Pali a Klári nevének emlitésére megfordult és elöntötte arcát a vér.

— No mi köze hozzá, hogy kitől kellene, kitől nem.

— Hát közöm nem sok van, az igaz. Csak épen emlitettem. No, azért jó lesz vigyázni, mert majd addig jár a korsó a kutra, mig eltörik.

Most már Pali is dühös lett. Sejtette, hogy valami pletykáról lehet szó. Visszajött, közelebb Krivácsinéhoz és szembefordulva vele, kérdezte:

— Miféle korsóról beszél maga?

— No én ugyan semmiről se beszélek. Csak hát épen látták, hogy alig tette be a lábát a plézre, már is Klári körül legyeskedett. Látták azt is, hogy fényes nappal átfogta még a derekát is. No csak oszt az ura állja ezt a mocskosságot.

Palit még nagyobb dühre ingerelte Krivácsiné. Hogyne lett volna dühös, amikor mindössze egyszer találkozott Klárival, mióta visszajött és kerülte is, hogy összejöjjenek és mégis már is pletykát szőttek körülöttük azok, akik mindig a más dolgával szeretnek törődni. Van a bányaplézeken mindenütt ilyenfajta népség. Akik sohasem a maguk ajtaja előtt sepernek, de mindig a más házatája körül keresik a piszkot.

— Fogja be a száját miszisz, oszt azt az asszonyt ne becsmérelje. Mert az tiszta az ilyen dolgoktól. Vakuljon meg még ma az, aki azt látta, hogy én ölelgettem.

— No... no.... no..., ne olyan hangosan. A maga átkátul még nem vakul meg senki, pedig tudom azt szeretné, ha az egész világ vak lenne. Különösen arra a kokszkemencék körül, ahol egy estefelé látták ma gukat a fübe heverészni.

— Hallja miszisz, ha nem tartja a száját — és megragadta Krivácsiné karját — belefojtom a szuszt. Még ilyen gazságot kitalálni. Nem fél az Istentől.

— No csak no... nem kell azért még ugy felpattanni. No hát szereti, oszt meg van. Más is vót mán igy.

— De ilyen cudarságokat ne merjen mondani, mert én agyonütöm, aki ilyen mocskosságokba kever engem, meg azt az asszonyt.

— Jó van no... Hát megtenni nem mocskosság?

— Ki tette, maga teszi minden emberrel, aki kapható rá, mindenkivel összeadja magát. Maholnap a kaystoni lányok is tisztábbak lesznek, mint maga.

— Nem hallgat. Még hogy kikhö hasonlit. Ki adom az utját rögtön, takaroggyon a házambu. Itt egy percig sincs többet helye. Itt má nem alszik az éccaka, érti. Pusztuljon innen.

— Megyek is. Ha nem küldött volna, akkor is mennék. Ilyen asszonynál többet nem maradnék. A holmimért reggel elgyüvök.

Pali visszafordult és elment. A plézen járkált. A hold teleszórta ezüstös sugaraival a plézt. Némely házból harmonika, rekedt énekszó hallattszott. Fizetés volt, itták az emberek a bóditó kotyvalékot. A leghangosabb a Krivácsiné háza volt. Az abstézen itták a moonshinet Krivácsiné részeges, könynyelmü burdosai.

Ahogy Pali elment, Krivácsiné felnézett burdosai közé. Csóka Pista danolt részegen. Ahogy Krivácsiné benyitotta az ajtót, elkapta a derekát. A harmonikás részegen huzta a nótát. Krivácsiné táncra perdült Csókával. Táncközben hozzásimult a férfihez és a férfi test közelsége ujra kéjes érzéseket ébresztett benne. Amikor a részeg harmonikás már nem huzta tovább, de elaludt a harmonika mellett, a burdosok is nyugovóra tértek. Csóka Pista ágya azonban üres maradt. Eltünt pár perccel később, hogy Krivácsiné lement az emeletről szobájába.

*

Kelemen Pali bolyongott az éjszakában. Hüvöses volt a májusi éjszaka és azon gondolkozott, hová menjen. Nem akarta az éjszakát kinn a szabadban tölteni.

Eszébe jutott, hogy régi burdostársa, Marci, egyedül van egy szobába Varróéknál. Hát odavette utját.

Zörgetett az ajtón és Marci azonnal kinyitotta. Elmondta neki az este történetét. Marci hallgatta szótlanul, csak amikor Pali befejezte elbeszélését, akkor szólalt meg:

— Tudtam előre. Megmondtam előre. No, feküggy ide mellém. Reggel oszt majd beszélünk a miszisszel, ugy hiszem kapsz burdot.

— Nem hiszem, hogy kell kérni. Elmegyek én erről a plézről. Nem lesz itt nyugtom. Ez a szemét asszony pletykál majd. Se engem, se Klárit nem hagyja majd békibe.

— Fenébe mégy. Ismeri itt mindenki Krivácsinét. Nem adnak annak a beszédjére annyit se, mint a köpés. No feküggy le.

*

Pali aztán ott maradt Varróéknál burdon. Marcival egy szobában, ugy, mint valaha Sóséknál. Együtt voltak mindig. Dolgozgattak, ha a munkából hazajöttek, olvasták az ujságjukat. Néha a kuglizóhoz mentek nézni a többiek játékát, vagy guritani egy-két golyót.

Egy reggel — mint rendesen — bementek munkába. A bánya egyenes bejáratu volt, és a bejáratnál gyülekeztek a bányászok. Várták a motort, mely bevigye őket munkahelyükhöz.

Ahogy Pali odaért, egyik ember kivált a többiek közül és félrehivta Palit. Nyiri Jóska volt, a Klári ura.

— Pali, valamit akarok kérdezni magától.

— Mi legyen az, felelte meglepődve Pali.

— Hát bajos... de azt hiszem, maga tisztességes ember, hát egyenes feleletet ad. Tudja, a szomszéd miszisz átgyütt tegnap hozzám, mert nem vótam munkába. Klári Welchen vót, hát otthon marattam a gyerekekkel. Hát aszonta, hogy maga Klárit az uccán ölelgette.

— Jóska, hát csak nem hitte el. Hát olyan nak ismeri maga a feleségit, aki ilyent engedett volna tenni.

— Még cudarabbat is mondott. Hogy egy estefelé magát a feleségemmel a kokszkemencék mellett látták a fübe.

— Jóska, ugy segijjen engem a jó Isten, hogy egy szó se igaz. Egyetlen egyszer találkoztam Klárival, mióta visszagyüttem, az uccán. Akkor egy-két szót váltottunk, mert ő sietett. Maga vót a gyerek otthon. Biztosan az a mocskos Krivácsiné csinálja az ilyen pletykát, mert ő nem kellett nekem.

— Az. Az mondta a szomszéd miszisznek. Én nem igen hittem, Klárinak nem is szótam. Előbb gondoltam megkérdezem magától. Tudom, hogy maga szerette, mielőtt én elvettem. De olyan embernek hiszem magát, hogy maga nem akar a más családi életébe botrányt, ha egyszer a jó Isten nekem rendelte...

— Nem, Jóska, attul soha se féljen. A jó Isten magának rendelte, éljenek boldogan. Soha se tudnék emberek szemébe nézni, ha olyan piszkos lennék, hogy a más asszonyát kivánnám.

A motor megérkezett A bányászok beszálltak és ment mindenki a napi kenyérért való robotba. Pali brecktrut hajtott. Már közel volt az átlyukadáshoz, még két cut hiányzott.

Ahogy beért plézébe, baketját, poros tartályát, előszedte a tarisznyába hozott papirt levetette sweatert és munkához látott.

Furóját hasához illesztette és megkezdte a bányászmesterség egyik legkeservesebb munkáját, a lyukfurást. Izzadt, nehezen dolgozott, mig aztán a báréját betolva ugy találta, elég mély lesz a lyuk.

Aztán a fára sodort papirosból megcsinálta a pornak a tasakot. Tele töltötte porral, körül tekerte zsinórral és ráerősitette a kapszlit.

Aztán behelyezte a lyukba, teletömte sárral és egy nagy fajert kiáltott, a többieknek figyelmeztetőül, hogy lőni fog.

Gyorsan a betrijéhez szaladt, meghuzta a foggantyut. A robbanás azonban elmaradt. Végigment a kábelen, megnézni, nem-e az szakadt el, nincs-e abban hiba. Mindent rendben talált. Csak a kapszli lehet hát rossz, azért nem sült el, gondolta magában Pali.

Bosszankodott, hogy épen ma van ilyen baja, amikor ugyis elkéstek. Egy kicsit késön jött a motor értük. Leszaladt a sinről és amennyi időt veszitettek a visszaállitással, annyival megkéstek a ladolók. A ladoló pedig szereti nagyon gyorsan végezni munkáját, hogy mennél hamarabb szabadulhasson.

Pali körülnézett. Nézte, nem-e lát fényt, mely a foreman vagy annak segédjei lámpája lehetne. Mert olyan dologra készült, a mi tiltva van, de a tilalmat — haj — gyakran megszegik a könnyelmü bányászok. Nem törődnek azzal, hogy életükkel játszanak, amikor a tilalmat megszegik.

Mikor látta, hogy senki sem jön, megkezdte Pali a tiltott munkát. Ráfurni a be nem sült lyukra.

Ujra hasára illesztette a furót, ujra izzadt és furta a lyukat. Egyszer csak egy erős villanás, aztán egy rémes robaj, óriási füst, kő és szén zuhanása, emberek lármája, karbid lámpás emberek rohanása.

Kirobbant a por és Palit nehéz munkával tudták csak a bajtársak véresen, összezuzott tagokkal kihuzni a szén és kőtörmelékek alul.

Ahogy Palit ásták a romok alul, más emberek nyöszörgését is hallották a mentő bányászok. Az első percekben azt hitték, Pali az egyetlen sebesült. Arra nem is gondoltak, hogy a robbanás ereje olyan nagy volt, hogy a brektrut átszakitotta és a megette levő plézben dolgozó bányászt is magaalá temette a beomló szén. Ez a bányász Nyiri Jóska volt, a Klári ura. De a motoros is megsérült, aki épen kárét adott be Jóskának.

A bajtársak aztán, hogy Palit kihuzták és hordágyra tették, Jóska kiásásához fogtak. A motorost megtalálták az entriben összetört tagokkal, kivitték azt is a bánya elé.

Jóska, meg Pali eszméletlenül kerültek ki a romok alól. A bánya száját már siró, kezüket tördelő asszonyok, gyerekek sokasága állta körül, amikor kihozták őket. A rémhir gyorsan jár és a plézen már arról beszéltek, hogy ötven bányász halt meg.

A sáros, szenes, véres embereket mentőkocsikra tették és elvitték őket Welchre a kórházba. Mire a rémhir Klárihoz ért és mire ő odaért a bánya szájához, a mentőkocsi, mely az urát vitte, messze robogott.

Klári elájult, hogy az urát nem találta. Ugy szedték fel az asszonyok.

(Folytatom.)

KÉSZPÉNZDOLLÁRT KÜLDHET MAGYARORSZÁGBA

és az elszakadt részekre postán és sürgönyileg is.

HAZAI JOGÜGYEKET legpontosabban intézünk elsőrangu hazai ügyvédek utján.

HAJÓJEGYEK a legjobb vonalakra.

AFFIDAVITOK pontos készitése.

BETÉTEKRE 3 százalék kamatot fizetünk.

HIMLER STATE BANK

HIMLERVILLE, KENTUCKY

MEGNYILT BÁNYÁK.

A Dodds Coal Co. bányáját Carriers Mills, Ill.-ban hosszu hónapokig tartó tétlenség után megnyitotta. A bányában 150 ember nyert alkalmazást.

Ez a negyedik bánya Salina megyében, Ill.-ban, mely az utóbbi két hétben ottan ujra felvette az üzemét.

A Sunnyside bánya Herrinben, Ill.-ban is megtette az előkészületeket a bánya megnyitására. A bánya tavaly junius óta le volt zárva. A bányában rendes viszonyok között 600 bányász dolgozik és egyike a legrégibb bányáknak azon a vidéken.

A Girard bánya, mely a Girard Coal Company tulajdona, Radley, Kansasban is ujra felvette az üzemet. A bányában már majd egy éve nem dolgoztak.

A West Wheeling Coal Co. bányája West Wheeling, Ohioban ismét felvette az üzemet tiz hónapi tétlenség után. A bányában most 100 ember dolgozik.

A Haala Brook Coal Co. megnyitotta a régi Peach Orchard bányáját Illinoisban.

Ez a bánya 27 évvel ezelőtt lett lezárva és a bánya belső felszerelése nagyon sok helyen össze volt már dülve és a járatokat sok helyen viz öntötte el.

A Rocke Forge bánya megnyitása iránt az előkészületeket megtették. A bánya Connelsville környékén van és a Connelsville Basin Coke Company tulajdona. A bányát tavaly márciusban helyezték üzemen kivül.

MEGÖLTE A LEJÁRÓKŐ.

Harry Holgrave Glen Carbon, Ill.-i bányászra még decemberben egy hatalmas kő esett. A kő a szerencsétlen embert derékban érte és gerincét törte el.

Bajtársai azonnal észrevették a szerencsétlenséget és kiszabaditották a kő alól és kórházba vitték.

Ott kinlódott másfél hónapig, mig végre most a halál szabaditotta meg rettenetes szenvedéseitől.

ELGÁZOLTA A BÁNYAKÁRÉ.

Ross Mongomery 23 éves bányász Harco, Ill.-ban munkája végeztével kifelé tartott a bányából. Az egyik fordulónál nem vette észre, hogy sebesen közeledik egy szénnel rakott szerelvény, mely elütötte őt és oly szerencsétlenül esett a kerekek közé, hogy azok teljesen szétroncsolták őt.

Mire a kerekek közül kiszedték, addigra már meg is halt.

A BELÖVÉSNÉL SZERENCSÉTLENÜL JÁRT BÁNYÁSZ.

Joe Meistwitsh 38 éves bányász Dowell, Ill.-ban a belövés-e készitette elő a plézt.

Mikor a lőport betömte a furt lyukba, az egyik tömés valamilyen ok folytán kirobbant és a szerencsétlen bajtársunkat oly erővel vágta a pléz oldalához, hogy koponyarepedést kapott és azonnal szörnyethalt.

RÁSZAKADT A TETŐZET.

Joseph W. Powers 35 éves bányászra egyhatalmas szikla szakadt munkaközben és teljesen szétzuzta a szerencsétlen embert.

Elsőrangu farmok

Amerika legtermékenyebb vidékén, kitünő piaccal, teljes felszerelésekkel, házakkal, állatokkal 50 család részére.

A földeken gabonát, kukoricát stb. termelünk, disznókat és jószágot hizlalunk, aprójószágból és krumpliból, len-ből stb pénzelünk.

Feltételek és bővebb felvilágositás megtudható a telepités vezetőjénél

REV. DR. GERENDAY LÁSZLÓNÁL

ref. lelkész

737 MAHONING AVE. YOUNGSTOWN, OHIO

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

HIMLERVILLE, KENTUCKY.

Sürgönycim—Telegram: Miners Journal, Kermit, W. Va.
Telephone: Kermit. W. Va. No. 7.

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban.
The Only Hungarian Miners Journal in the United States.

Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban $2.00—Magyarországba $3.00
Subscription Rates: In the United States $2.00 — Hungary $3.00

Megjelenik Minden csütörtökön. — Published Every Thursday.

ANDREW FISHER, Editor.

Magyar Bányászlapot bányászok irják, bányászokról, bányászoknak.
The Hungarian Miners Journal is Written for Miners, of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879. Second Class Matter at the Post Office of Himlerville, Ky.

KÁROLYI MIHÁLY

valószinüleg megnyeri a teljes cselekvési szabadságát s Amerika magyarjainak módjában lesz Károlyival személyesen erintkezni.

Bizonyos, hogyha van még a vizentul élő magyar ember, akit nemcsak nagy érdeklődéssel, de határtalan nagy szeretettel is vár az amerikai magyarság maga közé, akkor az Károlyi Mihály és a Felesége.

Még azok is, akik nem helyeslik Károlyi politikáját, vagy hibásnak tartják a rövid ideig tartott Károlyi rezsimet, nemcsak kiváncsian, de nagy megértéssel is fogadják Károlyi Mihályt, akit minden magyar ember tisztel ebben az országban.

A magyar kurzus itteni lapjának erőlködései hiábavalónak bizonyultak, mert Károlyitól Amerika magyarjait elidegeniteni lehetetlen.

Annál szomorubb aztán, hogy Károlyinak a követői vesznek össze és ugyanakkor, amikor szemére dobják Berko D. Gézának, hogy annak idején "kisajátitotta" Károlyit önmagának és a lapjának; most az októberisták egyike-másika próbálja ugyanazt csinálni.

A new-yorki Magyar Hirlap szerkesztője esik legfeltünőbben ebbe a hibába, amennyiben nap-nap után kétségbe vonja a "Hét"-nek azt a jogát, hogy Károlyit követhesse.

Nem azért irjuk pedig ezt a pár sort, mert a Magyar Hirlap néha azt is irta, hogy az "egyedüli" és a "legrégebben" októberista lap ebben az országban, mert olyankor bizonyára elfelejtette, hogy a St.-Louis és Vidéke, a Magyar Bányászlap s a Középállamok még egynéhány lapja mégis csak régebben hirdeti egy pár nappal az októberizmust, mint fiatal laptársunk; hanem szót emelünk azért, mert azt kivánjuk, hogy Károlyi sikerrel járjon az amerikai magyarok közt.

Tegyék félre New Yorkban ugy a személyes féltékenykedést, mint az esetleges üzleti érdekeket és ha Károlyinak alkalom adatik, hogy megjelenjék köztünk, ne akarjon senki károlyibb lenni Károlyi Mihálynál.

Aki magát most októberistának vallja, azt fogadják el októberistának, mert sem egyesek politikai multjának a hánytorgatása, sem az októberizmus vagy a Károlyi kisajátitása nem tesz jót a számüzött vezér ügyének.

Nagyon jól láthatják októberista laptársaink, hogy bár az amerikai magyarság 95 százaléka októberista, laptársaink 70 százaléka teljesen behódolt a fehér kurzusnak; azon kell hát lennünk, hogy többen legyünk és együvé tartsunk, nem azon, hogy kit birunk elmarni az októberizmus vagy Károlyi mellől.

— — —

ZÁMBORY SÁNDORNAK,

a Perth Amboyban megjelenő Hiradó szerkesztőjének tizezer dollár kártérítést itélt meg a biróság, amiért Csipő bankár ur és bolshevik-telekhiéna barátai felőle rágalmakat terjesztettek.

Itt volt az ideje, hogy egyszer rávágjanak a magyarok közt olyan kedves rágalom szájára és reméljük, hogy hasonló esetben hasonló leckében részesülnek a csipő-féle nagyszáju rágalmazók.

Kétszeresen örülünk, hogy Zámbory kapta első esetben a pénzt és az megtételt, mert őt rágalmazták a legrégebben, a legaljasabban és ő viselte azt a leghosszabb ideig a legnagyobb béketüréssel mindannyiunk közt.

S bár a káröröm illetlen és keresztényteln cselekedet, mi még egy kicsit azon is örülünk, hogy Csipő Lajos fizette ezt a tizezer dollárt s ha volt vagy van hiba az egész ügyben, akkor legfeljebb az a hiba, hogy nem huszezer dollár kártérítés fizetésére itélték a "bankár urat".

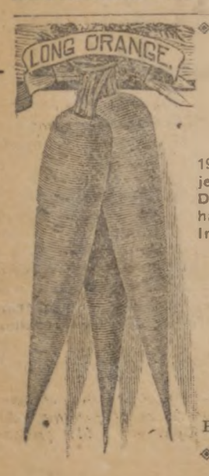

KÁLLAY TESTVÉREK

1925. évre szóló kertészeti árjegyzékünk ismét megjelent, mely magában foglalja mindennemü Gyümölcs, Diszfákat, Diszbokrokat, Rózsákat, Gazdasági konyhakerti és virágmagvakat, Szoba növényeket. Irjon Ön is egy példányért az alábbi cimre:

KALLAY BROS. CO.

PAINESVILLE, OHIO.

B. 1.

Mi lesz a United Mine Workers sorsa?

Tisztelt Szerkesztő ur.

Miután a Bányászlap ez év február 12-iki számában a bányászok véleményét kérte, bátor vagyok én is hozzászólni a cikkhez.

Vannak, akik azt képzelik, hogyha a munkabérek leszállittatnak, akkor jobb munkaviszonyok lesznek. Ezek csalódnak. Mivel már egy részünk ugyis ugy dolgozik és mégis ugy lesz, hogy oda jutunk, hogy igy sem lesz mit dolgozni. És még emellett mennyi van, aki régóta tétlenül van.

Nézetem szerint, ha tiz centért ladolnánk szenet tonnánként, akkor sem adnának érte pénzt, mert nincs szükség rá. Csak nem tölthetnek hegyet szénből? A leszállitás tehát eredménytelen.

De azért nézetem szerint, mégis csak ér valamit a leszállitott bér, mert legalább dolgozunk valamennyit. De hogy a kereset elegendő-e aztán a munkánk után, azt hagyjuk utolsónak. Igy is odajutunk, ahol a munkanélküliek vannak, akinek van a régi keresetből, az megél, akinek nincs, az nézzen felfelé.

Eszerint nem látom célszerünek a bérleszállitást és azok, akik leszállitották a béreket, nagyot vétettek a köznek, de az államnak is. Viszont a béremelés meg veszélyes az iparra.

A bérleszállitás azonban segithetne a munkaviszonyokon, ha azt nem a szervezet, sem a társaságok, hanem a kormány vezetné be.

A kormánynak joga van mindenki felett, az tehet törvény utján bérleszállitást, mely mindenkire kiterjedne. És mindenre. Ha csak a munkásság fizetését szállitják le, azzal csak a nép egy részét nyomorba döntik, mig a másik része annál gazdagabbá lenne.

Bérleszállitás szükséges, de ugy, hogy a legkisebb embertől a legnagyobbig kiterjed, minden tárgyra és élelmi cikkre. Kivéve azt, aminek ugyanolyan ára van, mint volt ezelőtt. Ha ezt keresztül vinnék, ugy olyan lenne a hatása, hogy senki sem szenvedne rövidséget.

Ha ez bekövetkezne, ugy bizonyára sok külföldi piacot is szereznénk, meg a belföldi fogyasztás is emelkedne, mert ma mindenki kerüli a költsegeskedést.

Mi a szénipart illeti, arra külön intézkedéseket kellene tenni a kormánynak. Tekintetbe kellene venni a szállitási költségeket és aszerint meghatározni, hogy bizonyos területekre mely bányák szállithatnak szenet. El kellene a bányákat tiltani a versenyzésektől. Meg kellene határozni a bányász keresetét, a társaságok jövedelmét és akkor a közönség nem lenne kiszolgáltatva a szénbárók kényekedvének.

Ha ezt megteszi a kormány, ugy eltörölné a sztrájk lehetőségét, mert a szervezetnek nem kellene többé a munkabért ellenőrizni, csakis a munkaviszonyokat kellene figyelni és törvényesen be kellene hozni a nyolcórai munkaidőt a bányászoknak.

A bányász valami csekély szá zalékkal többet érdemel, mint a külső munkás, egyrészt, mert a bányában rossz a levegő, másrészt, mert a bánya nem dolgozik állandóan és mert a folytonos megszakitás nélküli munkát a bányász szervezete sem birná ki.

Ha nem csalatkozom, azt hiszem, Farrington is igy gondolta, de nem merte nyiltan megmondani.

Azt hiszem, lesznek olyanok is a bányászok között, akik olyan bányákban vannak, ahol minden nap dolgozik bánya; ezek azt fogják mondani rólam, hogy bizonyára bolond gombát ettem, mert ők nem gondolnak a többi bányászra, akiknek a fizetésük csak papiroson van meg mert a bánya nem dolgozik. Én pedig azt szeretném, hogy minden bányásznak jusson mindennapi kenyérre.

Még megjegyzem, hogy ha a mostani árak megmaradnak, ugy mindenki kényszeritve van a magas bért pártolni.

Szmolik János,
Himlerville, Ky.

Munkahirek

Masontown, W. Va. Vajda Gedeon testvér tudatja, hogy ott minden nap dolgoznak. A bánya egyenes, a szén 4 láb magas. Viz a bánya egyrészében van, gáz nincs. A szén között 3 incs kő van. Karbid lámpát használnak. A szenet masina vágja, de van pikk munka is. Tonnaszámra fizetnek 51 centet. Szerencsétlenség ritkán történik, embereket ritkán vesznek fel, mert sok az ember. Vajda testvér olyan bajtársaknak ajánlja a helyet, aki szeret alacsony plézben dolgozni.

Congo, Ohio. Bubenko István bajtárs közli, hogy ott most meglehetősen dolgoznak, de annyi ember van, hogy 3—4 ember jut egy-egy roomra. Igy uj emberek egyáltalán nem kaphatnak munkát.

Bruceville, Ind. Ifj. Vas József munkástárs tudatja, hogy náluk a bányák egyharmad része le van zárva. Amelyik üzemben van, az 4—5 napot dolgozik hetenként. Uj embereket csak nagyon ritkán vesznek fel, igy nem érdemes arra menni munkát kereső magyaroknak.

Dunham, Ky. Raab Sámuel testvér irja, hogy ott jól megy a munka, 6 napot dolgoznak hetenként. A bánya egyenes, a szén 5—7 sukk magos. Viz nem sok van, gáz nincs, széntop marad. Karbid lámpát használnak. Tonnaszámra fizetnek 2½ tonnás káréért roomban 40 centet, pillerben 43 centet. Pikk után 45 centet. Szerencsétlenség ritkán történik, a bánásmód megfelelő. Magyar bányászok kaphatnak munkát és Raab testvér ajánlja a helyet munkanélküli magyaroknak.

Clarksburg, W. Va. Hutton Lajos bajtárs irja, hogy ott a Snake Hill Coal Co.-nál jól megy a munka, de igen sok ember van, igy uj munkásokat egyáltalán nem vesznek fel.

Crescent, Ohio. Paulish Mátyás testvér tudatja, hogy ott a munka nagyon gyengén megy, csak 2—3 napot dolgoznak hetenként. Nagyon sok ember van igy uj munkásokra most nincs szükség.

Cameron, Colo. Béres István munkástárs irja, hogy ott most jól megy a munka, 4—5 napot dolgoznak hetenként. A bánya slopos, a szén 3—8 sukk. Viz kevés van, gáz nincsen, kő van. Villanylámpát használnak. A szenet masina vágja, de van pikk munka is. Tonnaszámra fizetnek masina után 77 centet, pikk után 107 centet. Szerencsétlenség ritkán történik, az emberekkel jól bánnak és vesznek fel uj embereket. Béres testvér ajánlja a helyet.

Tiltonsville, Ohio. Egy testvér irja, hogy ott a Russel bányában gyengén megy a munka, csak 3 napot dolgoznak egy héten. Uj embereket csak igen ritkán vesznek fel, mert sok az ember.

Springfield, Ill. Németh Gy. András munkástárs közli, hogy ott a környéken van vagy 16 bányája a Peabody Coal Co.-nak, melynek a fele le volt zárva egész nyáron át. Az ősszel meginditották őket, de most már megint csak 2—3 napokat dolgoznak. Uj embereket csak nagyon ritkán vesznek fel és csakis olyanokat, akiknek van illinoisi bányászpapirjuk.

Richard, W. Va. Kovács József bajtárs tudatja, hogy ott ugyan dolgoznak minden nap, de a kereset mégis nagyon gyenge. A villany nagyon gyenge és igy sokáig kell bennmaradni a bányában. Embereket csak ritkán vesznek fel, igy nem ajánlja a helyet munkát kereső magyar bányászoknak.

Elm Grove, W. Va. Olman János testvér irja, hogy náluk az Elm Grove Coal Co.-nak 4 bányája van. A szén 4—5½ láb magos. A No. 4. bánya 1923 december óta le van zárva, a No. 2-est 1924 november 30-án zárták le, a No. 3. december hónapban dolgozott 3 napot, januárban 15 napot, februárban még semmit. A No. 1. minden nap dolgozik, de abban meg rengeteg az ember. A vidéken munkanélkül lévő bányászok számát 1200-ra becsülik.

Indianola, Pa. Molnár Gyula bajtárs értesitése szerint ott a munka elég jól megy, 4—5 napot dolgoznak hetenként. Embereket azonban mostanában egyáltalán nem vesznek fel, mert sok az ember.

Cinderella, W. Va. Takács József testvér irja, hogy ott 3—4 napot dolgoznak hetenként. A bánya hegyen van, a szén 4—5 és fél sukk magos. Viz van némely helyen, gáz nincs, kő van néhol. Karbid lámpát használnak. A szenet masina vágja, de van pikk munka is. Kárészámra fizetnek 5 tonás káréért masina után 75 centet, pikk után 106 centet. Szerencsétlenség ritkán történik, a bánásmód megfelelő és vesznek is fel embereket.

Wilkes-Barre, Pa. Garbóczi Miklós munkástárs irja, hogy ott azon a vidéken a munka jól megy (keményszénvidék) és munkát mindig lehet kapni. Ajánlja munkanélküli bajtársaknak azt a vidéket.

Elbert, W. Va. (Gary No. 8.) Egy munkástárs közli, hogy náluk jól megy a munka, 4 napot dolgoznak hetenként. A bánya driftes, a szén 8—9 sukkos. Viz kevés van, gáz nincs, kő néhol akad. Karbid lámpát használnak. Kárészámra fizetnek 4 tonnás káréért masina után 2 dollárt, pikk után 2 dollár 15 centet. Szerencsétlenség ritkán történik, az emberekkel megfelelően bánnak és vesznek is fel uj embereket. A hir küldője ajánlja a helyet.

South River, N. J. Halász János testvér irja, hogy ott gyári munkát lehet kapni és ajánlja a várost munkanélküli bajtársaknak.

Earling, W. Va. Egy bajtárs irja, hogy ott jól megy a munka, 6 napot dolgoznak hetenként. A bánya egyenes, a szén 4½—5 láb magos. Viz akad, gáz kevés van, kő és bóna van a szén közepén. Karbid lámpát használnak. Kárészámra fizetnek 2½ tonnás káréért 80 centet. Az emberekkel elég jól bánnak és mindig vesznek fel magyar bányászokat. A hir küldője ajánlja a helyet.

VIGYÁZZON MAGÁRA!

mert itt van a veszedelem és egészségtelen — hideg és nedves időjárás!
Használjon ellene

JUVITO PURE HERB TEÁT
és
JUVITO BALSAM FOR COLD'S

meghülés elleni kenőcsöt.
Egy pittsburghi orvos azt irja e két szerről, hogy UTOLÉRHETETLENEK.
Fővegyészünk, SAJÓ SÁNDOR, a budapesti Szent István-kórház Zita-kórház és a Bakács-téri szülészeti kórház volt gyógyszerésze készíti e szereket és az ő neve garantálja e szerek kitünőségét.
Miért ne kisérelje meg ÖN IS?

JUVITO BALSAM for COLD'S 35c.

JUVITO PURE HERB TEA $1.—

Kaphatók drug storokban és grocery storokban, vagy DIREKT A GYÁRTÓL IS MEGRENDELHETŐK:

BIELEK MFG. CO.
5151 BUTLER ST.
PITTSBURGH. PA.

TÖREKVŐ EMBEREK

hetenkint $50-től $100-ig kereshetnek garantált tiszta gyapju szövetből készült $40-os férfiruhák eladásával $23.50-ért. Könnyü és kényelmes munka. szakismeret szükségtelen. IGAZI KITÜNŐ ALKALOM. Irjon ma és egy teljes mintakészletet TELJESEN INGYEN küldünk. Cim: ABNER JONES, 307 W. Van Buren H—2. Chicago, Ill.

NORTHFORK HARDWARE COMPANY
vaskereskedése
NORTHFORK, W. VA.
(CLARK OLDALON)
Automobilrészek és sportcikkek eladása.
A postától az első ajtó.
"Standard Brands" a legkedveltebb vasáruk az Egyesült Államokban és mi ezeket tartjuk raktáron.
Figyelmes kiszolgálás, mérsékelt árak.

MAGYAR BÁNYÁSZOK!

Mi kocsiszámra vesszük az árut, azért adjuk olcsóbban, mint más!
A magyarok legnagyobb része nálunk vásárol, jöjjön az is hozzánk, aki eddig nem volt vevőnk.
A mi störunk a legnagyobb Grocery üzlet e vidéken.
Elsőrangu áruk. Olcsó árak.

SANITARY GROCERY CO
Northfork, W. Va.

KÉZI MUNKÁK

Importált D. M. C. Pamutok. Delin és Berliner kendők. Kész áruk. Járdos áruk nagy raktára.
Kérjen ingyen árjegyzéket. Vidéki rendelést 24 óra alatt szállitunk.

CHAS. K. GROSS CO.
8803 Buckeye Rd. Cleveland, Ohio.

KISS EMIL BANKHÁZA

A Magyar Királyi Postatakarékpénztár képviselője

Az Északamerikai Egyesült Államok területén

UJ CIMÜNK
Fourth Ave. at 9th St.
NEW YORK
ALAPITVA 25 ÉV ELŐTT

Nem tud megszabadulni!

A hirtelen jött nátha kellemetlenségétől.
A reuma kinzó fájdalmaitól.
A neuralgia kinzó bántalmaitól.
A fogfájás, fülfájás és fejfájás ürjitő, kétségbeejtő állapotából, ha csak nem jut eszébe azonnal a

Reg. U. S. Pat. Off.

és azt időveszteség nélkül azonnal használja. Gyors és kivánatos szabadulást hoz.
Egy elővigyázatos család sem lehet meg egy ilyen üveg nélkül.
A Horgony védjegy nélkül nem eredeti.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.

KÖRUTAZÁSI JEGYEK LESZÁLLITOTT ÁRON

UNITED AMERICAN LINES
JOINT SERVICE
HAMBURG-AMERICAN LINE
HARRIMAN HAPAG

NEW YORKBÓL BUDAPESTRE ÉS VISSZA $192.50
és U. S. Revenue Tax

Egy kitünő alkalmat ajánlunk önnek: ellátogathat az óhazába leszállitott harmadosztályu körutazási kiránduló jeggyel Utasainkat külön vonat viszi Hamburgtól utazásuk céljáig, tapasztalt vezetők felügyelete alatt.

Itt laké idegenek, akik 12 hónapon belül visszatérnek, nem esnek a quotatörvény korlátozásai alá. — Foglalja le idejében helyét.

Visszatérési engedélyért és más felvilágositásért forduljon bármely helyi ügynökhöz, vagy

UNITED AMERICAN LINES
35—39 B'way, New York.

Magyar Bányászok!

Ne csináltasson ruhát, mindenféle futóbetyárral. Jöjjön be hozzám, aki évek óta becsülettel szolgálja ki.
Elsőrangu munka. OLCSÓ ÁRAK.

JOHN ALTMAN
magyar szabó
61 MARKET STREET,
Pennsylvania Depot mellett.
BROWNSVILLE, PA.

DR. O. D. CROUT
Chiropractor
POOR-FORK, KY.

Ön sok mindent próbált, hogy visszanyerje egészségét. Kezeltesse általam magát, az én gyógymódom a legjobb! Kezelésem által biztosan ujra egészséges lesz!

HUNTINGTON BANKING & TRUST CO.
HUNTINGTON, W. VA.
Egy jó bank — egy jó városban.
Helyezze el nálunk pénzét!

WELCH VIDÉKI MAGYAROK!

Külföldi Osztályunkat megnyitottuk. Az óhazába pénzt küldünk, dollárban vagy hazai pénzben. Arfolyamaink olcsóbbak, mint akármelyik más bankban. Pénzszekrényeink tűzbiztosak s berendezésünk a legjobb az egész County-ban.
Alaptőke $100,000.00 Tartalékunk $40,000.00

MERCHANTS AND MINERS BANK, WELCH, W. VIRGINIA.
TAMÁSI ÁRON, a Külföldi Osztály vezetője.

Dr. L. L. BELCHER, WELCH, W. VA.

Minden fogmunkát, hidmunkát, töméseket, korona munkákat, a legmodernebb rendszer szerint fájdalom nélkül végzek.
A magyarok figyelmes kiszolgálásban részesülnek
nálam évek hosszu sora óta.

Tisztogassák ki Logan völgyét.

Fort Pierce, Fla.,
1925 február 9-én.

A Magyar Bányászlap
tek. Szerkesztőségének
Himlerville, Ky.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

Mély tisztelettel kérem, szíveskedjék alantirott soraimat a Magyar Bányászlap legközelebbi számában leközölni.

A Magyar Bányászlap f. évi január hó 29-én megjelent számában "Tisztogassák ki Logan völgyét" cimen Bartha D. Lajos ur, volt bankalkalmazott tollából egy cikk jelent meg, mely többek között személyemmel is foglalkozik.

Erre vonatkozó válaszom a következő:

Ugy látszik, hogy valaki nagyon fájdalmasan taposott rá a Bartha ur tyukszemére és most hirtelen haragjában megrug mindenkit, akit utjában talál és akire gyanakszik, mert különben nem keresne reá alkalmat, hogy mások pellengére állításával, a saját bizonytalan jövőjének utját egyengesse.

Az első vád ellenem Ragályi ur vásárlási esete Madisonban. Lássuk tehát az igazságot a maga meztelenségében. Egy alkalommal Ragályi urnak saját házánál emlitést tettem arról, hogy Madisonban, közvetlen az uj Court-ház mellett van egy eladó üzleti lot és közel hozzá egy sarok ház és ha befektetni való pénze van, akkor alkalom adtán nézze meg. Ugy is volt. Ragályi megigérte és a jelzett napon el is jött Madisonba, de Bartha ur társaságában. S bár Bartha Madisonban azelőtt sohasem volt és az ottani helyzetet egyáltalán nem ismerte, mégis bölcseségével és nagy szakértői tudásával azonnal megállapitotta, hogy Madisonnak nincs jövője, befektetésre nem alkalmas és hogy ott semmi sem jó.

Természetes, hogy engem ezen kijelentés nagyon meglepett, mert biztos tudomásom volt arról, hogy a szóban levő ex-bank alkalmazottnak akkori kenyéradó gazdája, névszerint Mr. Jackson, a logani First National Bank elnöke és a west-virginiai bankok első commissionerje szintén ugyanazon a helyen 9 lottot vásárolt és még azonkivül sok más előkelő angol üzletember is. Sehogy sem tudtam megérteni tehát, hogy miért nem kérte ki Mr. Jackson is a nagy szakértő Bartha véleményét, hogy vajjon megveheti-e a szóban forgó telket minden komoly veszély nélkül? — Fel is emlitettem neki azonnal, hogy tulajdonképen minek is ment bele gazdája ilyen kockázatos dologba, amire nézve azt a cinikus választ kaptam, hogy bizony ő teheti, mert gazdag ember, de már azóta rég megbánta tettét.

A valódi tényállás megállapitása végett azonnal átirtam Mr. Jacksonhoz, aki válaszában a legnagyobb felháborodással azt jelentette ki, hogy őt senki se tartsa oly őrültnek, aki pénzét minden meggondolás nélkül haszontalanul kidobja, továbbá, hogy ő több ezrest fektetett be a szóban levő lottokba és már tekintélyes összeget kináltak neki, de még ezidőszerint nem hajlandó tőlük megválni. Bartha tehát — állitása szerint — vagy félreértette, félremagyarázta szavait, avagy "szándékosan hazudott."

Mitől védte meg tehát a hires tanácsadó Mr. Ragályit? Nyilvánvalóan attól, hogy ne vegye meg a város legfőbb helyén, a court-house melletti lottot, hanem elősegitette abban, hogy lotjait inkább Youngstownban vásárolja meg, valószinüleg egy kicsit távolabb az ottani törvényszéktől. — Hogy mely lottok lesznek értékesebbek, azt a közeli jövő fogja beigazolni.

Mindenesetre én szivből kivánom minden egyes honfitársanak, hogy "sózzanak nyakába" bármelyik megyében a törvényszék mellett legalább 1 lottot és akkor pénzét elég jól helyezte el.

Mindezek után kérdem, hogy miért kellett Bartha D. Lajos ex-bankalkalmazott és általános tanácsadónak engem saját félrevezető szándékából eredő hibája miatt hónapokkal ezelőtt történt közönséges mindennapi dolgokért, vagy jobban mondva, adás-vétel, vagy nem vételért, a nyilvánosság előtt megtámadni akkor, amidőn az előadott esetből kifolyólag saját állitása szerint annak idején mégis csak neki kellett nyelnie?

Kizárólag azért, hogy saját siralmas mosakodásával és személyének előretolásával, engem bemocskoljon és bennem a nép bizalmát megingassa.

A másik égbekiáltó bünöm Bartha szerint az, hogy Mr. Szeginek Floridáról igen szép levelet irtam és tanácsoltam neki azt, hogy "nehezen összekuporgatott garasait" egy itteni farmba fektesse be, de ő nevezettet arról lebeszélte. Hát az igaz, hogy elég szép levelet irtam Mr. Szeginek, mert 20 esztendei tanitói és igazgatói minőségemben ezt már igy szoktam meg, de különben is a gyönyörü szép Floridáról, aki azt személyesen ismeri, másképen nem irnat. A lényeg az, hogy igazat irtam és bármely levelem igaz és tárgyilagos voltáért mindenkor vállalom a felelősséget. Egyébként én Mr. Szegivel adás-vevésről még sohasem beszéltem, sőt feleségének direct meghivására sem mentem el férjéhez, aki — feleségének állitása szerint — igen szeretett volna velem Floridáról elbeszélgetni. Ezen meghivására azt feleltem, hogy előbb leutazom Floridába és ha a helyzetet jónak találom, akkor szivesen állok rendelkezésükre s mivel az itteni körülményeket a lehető legjobbaknak találtam, azért irtam neki a szóban forgó levelet.

Ismételten kérdem tehát, hogy tulajdonképen mily "dicső" dolgot követett el az itteni helyzetet egyáltalán nem ismerő Bartha D. Lajos volt bankalkalmazott egy ilyen legközönségesebb vénasszonyi lebeszéléssel?

Semminőt, — hanem mások kompromittálásával minden áron, ha kell sirva is, rejtett céljait burkolgatja és türelmetlenül vár a kedvező alkalomra, hogy az általa lebeszélt honfitársak a bank révén szerzett prestizse alapján "a nehezen összekuporgatott garasaikat" az ő tanácsa és szájaize szerint fektessék be valamibe.

A minap Mr. Mitchell, a Boone County Bank alelnöke azzal a kéréssel fordult hozzám, hogy szerezzek neki is Floridában egy parcellázásra alkalmas területet. Miért nem beszéli le ezt is?

Tetteim és cselekedeteim komoly és tárgyilagos birálata előtt készséggel meghajlok, de a puszta vénasszonyi siránkozás és kotnyeleskedés engem egyáltalán nem érdekel.

Végül az utolsó vádja ellenem az, hogy Madisonban nem tudtam boldogulni, tehát eljöttem Floridába, hogy a magyarokat itten boldogitsam. Amit mindig hangoztattam, azt most is mondom, hogy Madison város befektetésre igen alkalmas, de én haladok a korral s azért jöttem Floridába, mert ez hasonló célból még Madisonnál is hatványozott mértékben jobb. Azért jöttem ide, mert Amerika egyik egkiválóbb gazdasági, kereskedelmi és pénzügyi szaktekintélyének és irójának, Mr. Forbesnak tollából Floridáról, mint a közeli jövő országáról és annak óhamos fejlődéséről a Pittsburgh Pressben sorozatosan napokon keresztül, legszebb, legjobb és legérdekesebb dolgokat olvastam és mindig vágytam arra, hogy a helyzetet itten saját szemeimmel lássam. És mit látok itt? Azt, hogy nap-nap mellett milliós milliós befektetéseket tesznek az északi tőkések Floridában, bizonyára nem azért, hogy pénzüket elveszitsék. Látom azt, hogy a floridai városok tele vannak idegenekkel, akik mind befektetéseket eszközölnek. Tudom azt, hogy különösen St. Lucie County (ahol jelenleg tartózkodom) a föld termékenysége és különösen a narancsfélék (citrus) termelése tekintetében Floridának is zászlóvivő megyéje, amely a terménykiállitásokon mindig-mindig megnyeri az első dijakat. Es tudok még sokat, igen sokat, de ezen dolgokról külön fogok nyilatkozni.

A floridai magyar farmer-kolónia, amelyet Bartha ur igen ravaszul kieszelt oldalszurásaival csirájában óhajtott elfojtani, már meg van és tagjai állandóan szaporodnak, sőt már dolgoznak is rajta nagy örömmel es megelégedéssel. Eddigi tagjai: Mr. Andy Bodó, Dobra, W. Va., Mr. Andy Kovács, Amhersdale, W. Va., Mr. Antal Markovics, Detroit, Mich., Mr. Geo. Tomay, Akron, O., Mr. Joe Skriba és Mrs. J. Skriba, Munhall, Pa., Mr. Imre Uhrin és Mrs. M. Uhrin Homstead, Pa. A fent emlitett honfitársaink több napi ittartózkodás után, kellőleg mérlegelve az itteni nagyszerü helyzetet, elhatározták, hogy összes ingó és ingatlan vagyonukat eddigi államaikban a legrövidebb idő alatt pénzzé teszik és családjukkal együtt végleg eljönnek a gyönyörü kékegü Floridába, ahol oly szép és oly gyönyörü minden.

Bartha urnak és hüséges csatlósainak szurkálódásaira csakis ezzel az egyszerü magyar közmondással válaszolhatok, hogy: "A kutya ugat, a karaván halad."

Fogadja igen tisztelt Szerkesztő ur kiváló tiszteletem nyilvánitását, vagyok

mély tisztelettel

Szirkó Mihály
Box 1162.
Fort Pierce, Fla.

Mr. Szirkó levelét leközöltük, mert mi ebben az akciónkban is, épen ugy, mint mindig, mindenkivel szemben fair-ek akarunk lenni.

A levél leközlése azonban nem jelenti azt, hogy amiket Mr. Szirkó irt akár Floridáról, akár a telepitésről, a mi véleményünk lenne. Mi Floridát közelebbről nem ismerjük, az ő telepitési üzletét se, igy mi azt természetesen senkinek nem is ajánlhatjuk.

HOT-PEP KENŐCS.
A legjobb gyógyszer a hüléstől származó daganatok, mellfájás, fejfájás, derékfájás, reumatizmus, toroksebesedés, ficam, neuralgia ellenében, valamint féregcsipés ellen. Nem éget, nem hólyagoz. Segiti a rossz vér eloszlását, szabályozza az emésztést és erőssé teszi a szervezetet. Megakadályozza az izmok merevedését tulmunka és tuleröltetéstől. Ára $1.00 nyolc onz. üveggel. 3 üveggel $2.50. Küldje rendelését és a pénzt e cimre:
HOT-PEP LINIMENT CO.
C. 529 S. Lasalle St., Chicago, Ill.
febr. 26. márc. 5.

A MAGYAR BÁNYÁSZLAP OLVASÓIHOZ!

Lapunk január elsejéi számában a The Martin Gordon Clothing Co. hirdetése jelent meg, melyben West Virginiai megbizottjuk, Kassay Ferenc, Logan vidékre való érkezését hirdették.

Mi ezt a hirdetést csak azután közöltük, hogy a Kassay Ferenc által Himlervillen felvett rendelésekre a ruhák rendben megérkeztek, az adott előlegek pontosan le lettek vonva.

Most Logan vidékéről olvasóink azt irják, hogy Kassay Ferenc ott nem járt el egyenes uton, mert részben nem abból a szövetből szállitották többeknek a ruhát, amiből rendelték, részben meg nem vonta le a gyár az előleget, amit Kassaynak adtak.

Nevezett a Gordon gyáron kivül rendeléseket vett fel a Universal Clothing Manufacturing Co.-nak is és ezeknél a rendeléseknél is azt irják Logan tájáról, épen igy járt el.

Gordon gyár is, meg a Universal Clothing Mfg. Co. is Kassaytól megvonta a megbizást, neki tehát nincs joga többé a gyárak részére felvenni.

Figyelmeztetjük ezért olvasóinkat, hogy nevezettnek rendeléseket ne adjanak. Ha valahol megjelenik, kérjük, adják át a legközelebbi rendőrnek és értesitsenek bennünket, hogy felelősségre vonhassák őt azon Logan-vidéki magyarok, akiket becsapott. Különben ugy halljuk, hogy valami angol egyletnek, Royel Order, toboroz tagokat. Jó lesz, ha vigyáznak a magyarok és nem adnak pénzt a kezébe.

—o—

MEGHIVÓ.

A Munkás Betegségélyző Szövetség 91-ik Osztálya Valier, Ill. 1925 február 28-án táncmulatságot és ismerkedési estéllyel egybekötött magyar ünnepséget rendez, melyre minden magyar honfitársat elvárnak.

Ételekről és hüsitő italokról gondoskodva van.

Riczkó József,
oszt. titkár.

113-IK CIKK.

A bébi ápolása és táplálása.

Mell-táplálás.

A természet ugy gondoskodott, hogy a bébi mellből legyen táplálva; ennélfogva a melltej a legjobb táplálék a csecsemő táplálkozására. Az anyának mindent el kell követni, hogy csecsemőjét szoptassa és ne táplálja üvegből addig, amig minden lehetőt el nem követett, hogy a bébijét a természetadta táplálékkal táplálhassa.

Az üvegből való táplálás.

Ahol az anyatej hiányzik, az üvegből való tápláláshoz kell folyamodni. Hogy ez a módszer eredményes legyen, nemcsak az adandó táplálékot kell gondosan megválogatni, hanem nagy gondot kell forditani az elkészitésére is, ami igen sok fontos részletet tartalmaz.

Az első és legfontosabb kellék a tisztaság. Az összes tárgyakat, amik a tejjel érintkezésbe jönnek, kifőzés által fertőtleniteni kell. A felhasználandó tejmennyiséget gondosan le kell mérni, hogy a legjobb eredményt lehessen elérni. Ha követni fogja ebbeli tanácsunkat, sok bajtól meg fog szabadulni.

A kiválasztott táplálék kell hogy tiszta jó tej legyen és a csecsemő korához megfelelően kell felhigitani. Az edesitett kondenzált tej ideális csecsemő táplálék, mert tiszta, összetétele egyforma, tápláló, könnyen emészthető és mindig kész a használatra, csak forró vizben kell felhigitani.

Mint ahogy fent emlitettük, sokszor előfordul, hogy anyak nem kepesek szoptatni gyermekeiket és ily körülmények között kényszeritve vannak más táplálékról gondoskodni. Jó, tiszta, izletes tehéntej elegendő mennyiségü nagyon finom cukorral és kellő mennyiségü vizzel vegyitve, a legjobb helyettesitő táplálék ily esetekben. A kiválasztott tej és a legjobb cukor vegyüléke a Borden's Eagle tej. Három nemzedéken keresztül az amerikai anyák ezt használják. Ha utasitás szerint használja, akkor ez a legjobb anyatejhelyettesitő táplálék.

A Borden's Eagle tejen nagyon sok gyermek lesz felnevelve, oly gyermkek, akiknek szülei, sőt még a nagyszülei is, a 60-as és 70-es években, ugyancsak ezen tejjel lettek felnevelve. Ha meggondolja, hogy már három nemzedéken keresztül használják a Borden's tejet, akkor biztosan jó ok van erre. Az oka ennek az, hogy olyan kielégitőnek és megbizhatónak bizonyult, hogy a népek teljesen megbiznak benne.

Olvassa el ezeket a cikkeket minden héten figyelmesen és őrizze meg, hogy a jövőben is használhassa.

Semmi sem tul jó a bébijének. Adja neki a legjobbat—Bordens Eagle tejet. Teljesen megbizható és tiszta.

Ha ezt a hirdetést beküldi a The Borden Company, Borden Building, New York, cimére, saját anyanyelvén fog kapni utasitást, hogyan táplálja bébijét Eagle tejjel.

6

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS.

Hálás köszönetemet fejezem ki az Amerikai Magyar Segélyző Szövetség főtisztikarának, amiért nekem hosszas betegségem után 82 dollár segélyt pontosan kifizettek.

Felkérem magyayr testvéreimet, hogy ezt a hatalmas, erős egyletet támogassák és csatlakozzanak mennél nagyobb szám mal hozzánk.

Joe Csáky,
Box 375.
Lynch, Ky.

Brankovits: A magyar szabadságharc története	$1.50
Kugler-Hillaire nagy szakácskönyv (2000 recepttel)	$2.50
Piatnik kártya	—.75
Vető kártya	—.50
Magyarország térképe	—.50
Szegedi szakácskönyv	—.40
Nagy álmoskönyv	$1.50
Amerikai Nyelvmester	$1.50
Schidlof-féle angol nyelvtan	$1.50
Bizonfy: Angol-magyar és magyar-angol szótár	$3.50
Móricz Zsigmond: Hét krajcár	—.80
— Magyarok	—.70
— Szegény emberek	—.65
Jókai Mór: A börtön virága	—.75
— A három márványfej	—.75
Kákosi: A bujtogatók	—.75
— A falu meg a város	—.75

Küldjön be $5-t és 10 cimet és mi küldünk önnek 50 érdekes regényt.
Rendeléseket utánvéttel eszközlünk.
— Kérjen részletes könyv-, kotta-, lemez- és zongorahenger árjegyzéket.
KEREKES BROS.
Amerika legnagyobb magyar könyv- és zenemükereskedése.
208. E. 86th St. New York City.

1 darab	VALÓDI SELMECZI PIPA	Boltiára	50 cent
1 "	VALÓDI MEGGYFA SZÁR	"	35 "
1 "	FINOM BŐRDOHÁNYZACSKÓ	"	35 "
2 NAGY DOBOZ LEGZAMATOSABB HETES PIPADOHÁNY		"	50 "

MELYEKNEK BOLTI ÁRA ..... ÖSSZESEN $1.70 cent

MINDÖSSZE $1.39 FEJÉBEN

MEGKAPHATJA.

NE KÜLDJÖN PÉNZT — FIZESSEN, MIKOR AZ ÁRUT MEGKAPJA. MEG NEM ELÉGEDÉS ESETÉN PÉNZÉT VISSZAKAPJA.

GUTTMAN IMPORT CO. — 926 LAKEVIEW ROAD. CLEVELAND, OHIO

CSAK TÖLTSE KI EZT A SZELVÉNYT.

NÉV: ..... VÁROS: .....

UTCA: ..... ÁLLAM.

FERGUSON TAILORING CO.
LOGAN, W. VA.
Ruhák rendelésre kitünő anyagból. Ruhatisztitás és vasalás. Minőség — Érték — Jó kiszolgálás a jelszavunk.
MAGYARUL BESZÉLÜNK.
Az Atlantic & Pacific Sea Co. üzlete mellett az állomáshoz vezető uton.

BATES SANATORIUM
Hullámfürdők és a gyógyfürdők minden faja villany kezelés, masszázs és dietikus étrend.
Phone 142.
202—204 Fifth Avenue
Huntington, W. Va.

BANKUNK
sziklaszilárd és minden tekintetben jó, pontos kiszolgálásban részesiti feleit. Ne tartsa pénzét otthon. Ne küldje idegenbe, hanem tartsa nálunk.
BETÉTEK UTÁN 4 SZÁZALÉKOT FIZETÜNK. Betéteket felmondás nélkül fizetjük vissza.
The Bank of Masontown
Masontown, W. Va.

COMMERCIAL HOTEL
SZOBÁK $1.00
Az állomással szemben
Prop. E. K. GÜNTNER
APPALACHIA, VA.
Ha tiszta szobát és jó ételt akar, térjen be hozzám!
ÉN NEM VAGYOK CSUHÁS!

E lap előfizetési ára 2.00 dollár.

Magyarországba

Uj leszállitott áru harmadosztályu tertijegy Budapestre és vissza $152.50—$161.50, a hajók szerint.
JÓ UJSÁG! Az Egyesult Államok egyik törvénye megengedi, hogy korulbelül egy évre terjedő látogatást tehessen hazájában és visszaterhessen az Egyesult Államokba anélkül, hogy a quota-törvény alá esne.
A mi fényes, óriási hajóink beleértve a MAJESTIC, a világ legnagyobb hajóját az OLYMPIC, LAPLAND, PITTSBURGH stb. hajókat, gyors utazási biztositanak Cherbourg Antwerpenbe. Minden héten indul néhány hajó.
Az összes harmadik osztályu utasok szárt, kettő, négy és hat szemelyes kabinokban lesznek elhelyezve. Kényelem, kitünő konyha és figyelmes banásmód.
Kérdezze meg a helyi ügynökünket.
WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
Arcade Office No. 196, Union Trust Bldg.
PITTSBURGH, PA.

STAR CASH MARKET
304 W. Pike Street,
Clarksburg, W. Va.
HUS ÉS FÜSZERÁRUK
Magyarosan, házilag készitett husáruk.
EGYEDÜLI MAGYAR STÓROS A VIDÉKEN.

RUHÁT csak jó szabónál csináltasson. Mi a legjobb kelmét adjuk. 500 különféle szövetünk van raktáron. Üzletünk a Star Cash Market mellett van.
THE LIBERTY TAILORS
304 W. Pike Street,
CLARKSBURG, W. VA.

AMERICAN TAILORING COMPANY
Day & Night Bank Building
WILLIAMSON, W. VA.
RUHÁT ott csináltasson, ahol jó árut adnak és becsületes kiszolgálásban részesül.
27.50-TÓL 45.00 DOLLÁRIG.
Elsőrangu finom ruhát csinálunk.

HAZAI TELEKKÖNYVI SZERZŐDÉSI ÉS JOGI ÜGYEKBEN forduljon mindenki bizalommal
DR. L. BERNSTEIN
hazai ügyvédhez
1645 SECOND AVENUE
NEW YORK CITY.

AZ "OCCIDENT" GARANCIÁJA.
Mi garantáljuk azt, hogy az "Occident" liszt nem csak jó minőségü, hanem sokkal jobb, mint más lisztek. — Ön készithet belőle olyan kitünő kenyeret, mely minőségben, fehéréségében, izletességében és általában minden egyéb tekintetben sokkal jobb, mint amilyen kenyeret Ön más lisztből készithetne.
Ezen garancia folytán, minden kereskedőt utasitottuk, hogy fizesse vissza a vételárat minden olyan vevőnek, aki nincs megelégedve az "Occident" lisztel.
A mi ajánlatunk.
Kiséreljen meg egy csomag "Occident" lisztet és készitsen abból annyi kenyeret vagy tésztafélét, amennyit akar. Ha Ön nem győződne meg arról, hogy az jobb, mint bármely más Ön által azt megelőzőleg használt liszt, ugy vigye vissza a csomagban megmaradt lisztet és Visszakapja Az Ön Pénzét. A kereskedő, minden további nélkül, visszatéritti azt.
TUG RIVER GROCERY COMPANY
WILLIAMSON, WEST VIRGINIA.

Komoly betegség
sokszor származik elhanyagolt hülésekből.
Milliók halnak meg évenként télen közönséges hülés miatt. Ha hülése van, legcélszerübb, ha azonnal iszik egy csésze forró Bulgár teát, ez átmelegiti a meghült vérét, élénkké teszi a vérkeringését és kitisztitja a mérges anyagokat a belekből.
Evek óta használják a Bulgár Növény Teát (ezelőtt Vér Tea-nak nevezték) a hülés ellen és a test egészségben tartására. Orvosok mindenütt ajánlják, hogy Bulgár Növény Teát vegyenek és ha abból forrón iszik egy csészével, megszünik a veszedelmessé válható hülése. Az orvosok tudják, hogy a Bulgár Növény Teában lévő tiszta növényi gyógyanyagok gyógyitólag hatnak a reumatizmus ellen, tisztán tartják a gyomrot, májat és beleket. A drugstórosok mindenütt szivesen ajánlják a Bulgár Növény Teát, mert tudják, milyen jó.
A Bulgár Növény Tea gyorsan hat. Adjon egy csészével a kis gyermekének. Legyen felkészülve a tél betegségei ellen. Menjen a drugstórosához és kérjen Bulgár Teát. Ára 35c — 75c— $1.25.
Győződjön meg, hogy az én valódi Bulgár Növény Teámat vegye a sárga és piros dobozban az én nevemmel.
MEGJEGYZÉS: Családok vegyék az én nagy 5 hónapos dobozomat. Ha drugstórosa nem szolgálhat azzal, küldjön nekem $1.25 és én azonnal küldöm Önnek. Cimem: H. H. VON SCHLICK, President, Dept. A. — 822 Locust St, PITTSBURGH, PA.

A bevándorlási törvény módositása.

Az uj törvényjavaslat szigoru rendelkezéseket tartalmaz. — Az italtörvény megszegőit deportálni fogják.

Az Egyesült Államok Washingtonban székelő törvényhozó testületei, a képviselőházból és a szenátusból álló 68-ik kongresszus, december 1-én jött össze, hogy második ülésszakát megkezdje és azóta, rövid karácsonyi szünet kivételével, állandóan együtt van. Tekintettel arra, hogy március 4-ig, — mely nap a jelenlegi ülések bezárulásának idejét jelenti, — a szükséges költségvetési törvényjavaslatokat kell letárgyalni, nagyon kevés idő marad más törvényjavaslat megfontolására. — A bevándorlási kérdéssel két külön bizottság foglalkozik és pedig a képviselőház bevándorlási bizottsága és a szenátus bevándorlási bizottsága. Ez a két bizottság most arra törekszik, hogy megfelelő törvényhozást készitsen elő az 1924. évi Bevándorlási Törvény deportálási intézkedéseinek keresztülvitelére. A képviselőház bevándorlási bizottsága kihallgatásokat tartott a bevándorlási és polgárosodási kérdésekben, Johnson bizottsági elnök törvényjavaslatával kapcsolatosan, mely "The Deportation Act of 1925" vagyis az "1925. évi deportálási törvény" név alatt ismert. Azt remélik, hogy ez a bizottság rövidesen elkészül jelentésével. A szenátus bevándorlási bizottsága nem nyujt be uj törvényjavaslatokat, hanem előkészületben áll arra az esetre, ha a képviselőházból jövő bármiféle intézkedést azonnal megfontolás tárgyává kell tenni, feltéve, hogy a dolog természete még március 4-ét megelőzően igényelné az azonnali intézkedést, mielőtt az ülés bezárul.

A képviselőház bevándorlási és polgárosodási bizottsága.

A képviselőház bevándorlási és polgárosodási bizottságának tizenhét tagja van. Két tag rövidesen kiesik, mert az elmult választások alkalmával vereséget szenvedtek szavazó kerületeikben. Ezek helyett két uj tagot neveznek majd ki, mihelyt a 69-ik Congress bevándorlási és polgárosodási bizottságát ujraszervezik. A bevándorlási és polgárosodási bizottság törvényhozási kalendáriuma, melyet december 1-én adtak ki, 70 törvényjavaslatot és 10 határozati javaslatot sorol fel, melyeket az első ülésszak idején a bizottság elé utaltak. Harminchét törvényjavaslat ügyét elintézték az ugy nevezett "1924. évi bevándorlási törvény" elfogadásával. Tizenhárom javaslat, melyet az országba illegálisan jövő idegenek büntetésére vagy a nemkivánatos idegenek deportálására vonatkoznak; husz javaslat, melyek polgárosodási kérdésekre és tiz javaslat, melyek idegen alattvalókra vonatkoznak, várják a bizottság intézkedését a hátramaradt rövid idő terminus folyamán. 1925 január 17-ig a képviselőházba tizenkét törvényjavaslatot nyujtottak be a bevándorlási kérdésekkel kapcsolatosan. Öt javaslat azoknak az idegeneknek bebocsátására vonatkozik, akiket nem vettek fel kvótán kivüli bevándorlóknak a jelenlegi törvény alapján; négy javaslat különböző természetü és három javaslat pedig az idegenek deportálására ad jogot.

A deportálási törvényjavaslat.

A bizottság törvényjavaslata, melyet az "1925. évi deportálási törvény" név alatt ismernek, Johnson bizottsági elnök előterjesztésén alapszanak, azonban magukba foglalják azokat az intézkedéseket is, amelyek Hayden és Watkins képviselők által beterjesztett javaslatokban vannak foglalva. A javaslatot a bizottság már nyomtatásban kiadta. Azzal a céllal szerkesztették, hogy 1917 februárt havi általános bevándorlási törvény módositványaiként szerepeljenek, melyeknek alapján a jelenlegi deportálási eljárásokat lefolytatják, valamint az 1924. évi Bevándorlási Törvény azon szakaszának módositványaként, mely az idegen származásu tengerészekre vonatkozik. A törvényjavaslatban ajánlott legfontosabb változtatás az öt és három éves időszak megszüntetése, melyen belül bizonyos osztályu idegenek deportálhatók. Mindazok az osztályok melyeket megérkezésük alkalmával kiutasitanak vagy később deportálhatók, ha az Egyesült Államokban találják őket, bármikor deportálhatók lennének az Egyesült Államokba való bejövetelük után, tekintet nélkül arra, hogy deportálási törvény beiktatása előtt vagy az után jöttek az országba. Ezen felül még a következő osztályokba tartozó idegenek lennének deportálhatók: aki valamely ki nem jelölt helyen jön az Egyesült Államokba, aki elkerüli a vizsgálatot, vagy aki hamis adatok alapján nyer bebocsátást; akik kimutathatólag nem a bejövetele után előforduló okokból kifolyólag idiótának, gyengeelméjünek, epileptikusnak, elmeháborodottnak, szervezeti elmebeli fogyatékosságban szenvedőnek, vagy megrögzött alkoholistának mutatkozik; akit a deportálási törvény beiktatása után elkövetett bármiféle vétségben bünösnek találnak, melyért egy évi börtönnel büntetik, vagy amelyért a büntetési idő, ha hozzá adják a kitöltött büntetésekhez, egy évi vagy ennél hosszabb időre terjedő büntetést jelent; **akit egynél többször itéltek el a szeszesital fogyasztásra vonatkozó bármely amerikai törvény megsértéséért vagy megsértési kisérletéért;** aki idejövetele előtt büntetve volt, vagy aki elismeri olyan vétségben való részességét, mely erkölcsileg lealázó jellegü; aki az 1925. évi deportálási törvény elfogadása után a leánykereskedés vagy bóditószerekkel való kereskedés elleni törvényeket megsértette vagy azok megszegésére összeesküdött, akár megbüntették ezért, akár nem; aki bármely deportálható idegennek rejtekhelyet ad vagy segitségére van; aki egy másik idegent segit a törvénytelen bejövetelben; aki az Egyesült Államok partjainak közelében járkáló hajón van alkalmazva, anélkül, hogy állandó itt tartózkodásra engedélyt nyert volna.

A deportálást a következő végleges formában irták elő: 1. A munkaügyi miniszter, vagy a munkaügyi miniszter által meghatalmazott bármelyik tisztviselő, avagy a bevándorlási biztos által kibocsájtott letartóztatási parancs alapján az idegent elfogják; 2. A bevándorlási felügyelő a munkaügyi miniszter által előirt szabályok értelmében az idegent kihallgatásban részesiti; 3. A bevándorlási felügyelő a rendeletnek megfelelően beküldi a munkaügyi miniszterhez a kihallgatás alkalmával szolgáltatott bizonyitékokat; 4. A munkaügyi miniszter a kihallgatás során nyert puszta bizonyitékok alapján elrendelheti a szabadonbocsátást vagy a deportálást. A munkaügyi miniszter kérhet további bizonyitékokat vagy elrendelheti, hogy egy másik felügyelő előtt ujból kihallgassák az idegent; 5. A deportálási végzés utal a törvény azon rendeletére, amelynek alapján az idegen deportálását elrendelték és röviden megállapitja az indokolás alapját, de nem a bizonyitékokat; 6. Az idegen nem deportálandó, csak ha felügyelő előtt kihallgatásban részesitették és alkalmat adtak számára, hogy a deportálási rendeletbe foglalt indokolásra vonatkozólag védelmét elmondhatta; 7. A munkaügyi miniszter döntése végérvényes; 8. Ezen törvény értelmében a bizonyitás terhe vagy az Egyesült Államokban való maradás jogának igazolása az idegenre hárul.

A törvény különböző rendeleteiben a hajóstársaságok felelősségét gondosan megállapitják. A jelenlegi törvény elrendeli, hogy az Egyesült Államokba illegálisan hozott idegen ugyanazon hajóstársaság hajóján küldessék vissza. A javasolt módositvány értelmében valamely idegen, aki egy hajón van alkalmazva, nem deportálható ugyanannak a hajóstársaságnak a hajóján. Az Egyesült Államok partjaira érkező bármely hajótól, melynek legénységét külföldi parton alkalmazzák, megkövetelik, hogy az Egyesült Államok elhagyásakor legalább is ugyanolyan számu legénységgel rendelkezzen, hacsak az üresedést nem halál, vagy a legénységnek megbetegedése okozta. Törvénysértés és a hajóstársaság büntetés fizetése esetén a módositvány kifejezetten elrendeli, hogy a befizetett büntetési összeg nem térithető vissza a hajóstársaságnak.

—o—

FELHIVÁS.

Az alant felsoroltak felkéretnek, hogy saját érdekükben, vagy személyesen, vagy irásbelileg jelentkezzenek a clevelandi m. kir. konzulátus hivatalos helyiségében, 750 Prospect Ave, (Cleveland, Ohio) alatt van.

Polyárits Erzsébet, Pápa, Cleveland, Ohio.
Krajczár Károly, Detroit, Mich.
Papp András, Egyházkesző, Cleveland, Ohio.
Rabocki János, Székesfehérvár.
Bakó József, Freeland, Mich.
Bakó János, Freeland, Mich.
Balogh Béla, Oberlin, Ohio.
Dobay Ilma, Cleveland, Ohio.
Ifj. Domkó Antal, Barberton, Ohio.
Jakab Lajos, Thorpe, W. Va.
Matyóka János, Cleveland, O.
Nagy Mátyás, Cleveland, O.
Nagy Mihály, Detroit, Mich.
Lehoczky Miklós, Cleveland, Ohio.
Klein Ármin, Cleveland, O.
Horváth István, Freeland, Mich.
Schüll József, Cleveland, O.
Ifj. Prebus János, Marting, W. Va.
Szabad Sándor, Sárköz, Cleveland, Ohio.
Szabad Erzsébet, Sárköz, Cleveland, Ohio.
Kiss Margit, Cleveland, Ohio.
Pindroch Rudolf, Ristler, W. Va.
Berényi János, Farmington, W. Va.
Stecz László, Cleveland, Ohio.

BÁNYAPLÉZRŐL-BÁNYAPLÉZRE.

Tisztelt Szerkesztőség.

Kérem szive skedjék helyet adni soraimnak becses lapjában. A Károlyi ügyhöz volna néhány szavam.

Olvasom a Népszavában, hogy mennyire támadja ez a lap Károlyit. Nagyot fordulhatott a világ, hogy az a Népszava, mely 1918 október 31-ike után, amikor Magyarországon kikiáltották a Köztársaságot, olyan lelkesen üdvözölte, mint a magyar nép évszázados vágyának megvalósitóját. Akkor a nemzet vezérének, a magyar nép bálványának nevezte el Károlyit, mert megszabaditotta az országot az átkos Habsburg-uralomtól. Ma ugyanezekért hazaárulónak nevezi.

Akkor a nép igazi és önzetlen vezérének nevezte, mert Szabad ságot hozott a népnek, földet adott a nincsteleneknek és az ország ügyeit a nép akaratának megfelelően, a dolgozók, a munkásság belevonásával akarta vezetni.

Ma mindezekért a hazaárulás vádja jár, annak a férfinak, ki akkor is, de azóta is megmutatta, hogy valóban akar a nép, a magyar munkásság felszabaditásáért dolgozni és elveiért min dent feláldozott.

Ma a Népszava épen ellenkezőleg ir s a mai cikkei sehogyan sincsenek összhangban az akkori cikkeivel.

A Népszava akkori cikkei megfeleltek valóban a lap címének, mert azt irta, amit a nép, a munkásság akart. De ma, teljesen ellentétben áll korábbi elveivel, ugy hogy még a politikában kevésbé járatos ember is azonnal meglátja, hogy elvet cserélt.

Ma nem illik össze az ujság neve az általa hirdetett elvekkel, mert amit ma a Népszava ir, az minden, csak nem a Népnek a Szava.

Bajtársi üdvözlettel

Pálur János
Weestville, Ill.

PASTEUR FONTOS KISÉRLETE TYUKOKKAL.

A hires francia életbölcsész, Louis Pasteur beállitott néhány tyukot hideg vizbe és addig hagyta ott, mig azok testi hőmérséklete néhány fokkal leszállott. Akkor beoltotta a tyukokat halált okozó oltó anyaggal és a tyukok néhány perc alatt megdöglöttek. Ugyanaz az oltóanyag azonban teljesen hatástalannak bizonyult, ha a tyukok hőmérséklete rendes volt és hülés által nem csökkentette az ellentálló képességüket, mert akkor az elég erős volt arra, hogy az oltóanyag hatását ellensulyozza. Ez a kisérlet bebizonyitotta, hogy a hülés igen veszélyes. Tartson mindig Triner's Cough Sedativet az Ön gyógyszerei között és biztositsa a gyomor rendes müködését Triner Keserü Bor segélyével. Ez a felülmulhatatlan gyomor gyógyszer hamar kedveltté válik. Mr. Lazo Obradovich farmer, irt nekünk Orofino, Idaho államból január 30-án: "Egy üveg Triner Keserü Bor használata után nagyszerüen éreztem magam megint, ezért fogadja köszönetemet ezen gyógyszerért." Reumatizmus, neuralgia, lumbago és fagydaganatok, gyülések ellen Triner's Liniment gyors segitséget ad. Ha az Ön gyógyszerész vagy drugstórosa nem szolgálhat azzal, irjon Joseph Triner Company, Chicago, Ill. cimre.

—o—

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Csoma Ferenc, Thorpe, W. Va. Ön már irt egyszer erről az ügyről január 22-iki számunkban. Másnak is alkalmat kell adnunk, hogy kifejthesse véleményét.

Balogh Lajos, 611 Kanawha St., Charleston, W. Va. Az Ön levele nem a lapba, de a papirkosárba került. Potyaolvasók le velét odahelyezzük.

Elszászer József, Fairport Harbor, Ohio. A naptárt az óhazai cimre elküldtük.

Lázár János, Clinton, Ind. Egy naptárt Erdélybe, egyet Pestmegyébe elküldtünk.

Mike Balogh, Scranton, Pa. A naptárt az Óhazába elküldtük

John Simon, Gilliam, W. Va. Önnek is szól a fenti üzenet.

—o—

A LYNCHI (KY.) MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ HIREI.

Lelkész: Dr. Papp Géza.

A presbyterium f. hó 15-én a lelkész inditványára egyhangu határozattal meghivta templomi istentisztelet végzésére Dr. Baltazár Dezső püspököt, a magyarországi református egyház egyetemes konventjének elnökét. — Ugyanezen a napon a Munkás Szövetség népes közgyülése Dr. Papp Géza lelkész felhivására egyhangulag elhatározta, hogy a kiváló vendég méltó fogadására zászlókkal kivonul és a templomi istentiszteleten vallásküllönbség nélkül testületileg megjelenik.

MULATSÁGOK A MAGYAR BÁNYAPLÉZEKEN.

(Minden egylet báll hirdetését ingyen közöljük e rovatban, mely egylet a Magyar Bányászlap nyomdájában készitteti a mulatsághoz szükséges nyomtatványokat.)

Az Ethel és Vidéke Református Egyház 1925 március 14-én, szombaton, Monavillen, a Y. M. C. A. nagytermében Álarcos bált rendez. Beléptidij férfiaknak $1.00, nőknek 25 cent. Kezdete délután 4 órakor.

—o—

HA egyletének meghivóra, levélpapirra, boritékra, báli belépő jegyekre, lunch ticketekre, vagy egyéb szép kivitelü nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyomdáját.

Magyar Bányászok!
Hallottátok a legujabb ujságot? A BÁNYÁSZDOHÁNY gyárosa róma ségesen gyarapodott. A bányászdohányon kivül készíti a
FŐBURDOS DOHÁNYT ÉS A KUBA SZIVART.
Tudjátok meg azt is, hogy mi vagyunk az egyedüli magyar dohány és szivar gyárosok az országban.
KÓSTOLÓT INGYEN KÜLDÜNK!
Megrendelések a következő cimre küldendők:
FRIED TESTVÉREK
gyárosok
269½ PEARL STREET, NEW YORK, CITY.

EZ A BANK
a vidék magyarjainak a legszivesebben ajánlja fel szolgálatait, minden tekintetben.
Külföldre olcsón küldünk pénzt, mert a legnagyobb bankokkal állunk összeköttetésber és naponta táviratilag kapjuk meg a külföldi pénzek árfolyamát.
Betétekre 3 százalék kamatot fizetünk.
The First National Bank, Williamson, W. Va.

OLVASTA MÁR A HARMONIKÁT ?
Ha nem, kérjen azonnal mutatványszámot. A
HARMONIKA
ma a legjobb és legtartalmasabb vicc lap, mely évi KÉT DOLLÁR fejében felviditja a busulásnak indult magyarokat. A
HARMONIKA
olcsó, jó, tartalmas és izléses. Ez a cime:
7862 W. JEFFERSON AVE DETROIT, MICHIGAN.

BANK OF LYNCH
LYNCH, KY.
Bankunk a LEGSZILÁRDABB e vidéken.
Betétek után fizetünk 3 és 4 SZÁZALÉKOT.
Pénzét FELMONDÁS NÉLKÜL bármikor kikaphatja.
NE KÜLDJE PÉNZÉT idegen helyre, hanem helyezze el nálunk, ahol teljes biztonságban van.
Pénzküldés Hajójegyek

CLARK
DEPARTMENT STORE
NORTH-FORK, W. VA.
A legnagyobb rőfösáru üzlet a vidéken. Gyönyörü női ruhakelmék a legnagyobb választékban. Alsó és felső ruházati cikkek.
Vevőinket figyelmesen szolgáljuk ki. — A vidéken nálunk vásárolhat legolcsóbban.

INGYEN A MAGYAR KÖNYVECSKE
Név ..... hasznos és érdekes tudnivalokat
Cim ..... tartalmaz találmányokról és szabadalmakról ingyen könyvert küldje be cimet.
Manufacturers Patent Co., Inc.,
750 Wall St., New York

A LEGNAGYOBB BUTORÜZLET A VIDÉKEN.
Elsőranga butorok, szőnyegek, kályhák, hangszerek lemezek
Részletfizetésre is eladunk.
HÁZHOZ SZÁLLITJUK A MIT VESZ!
THE ANDERSON HOUSE FURNISHING CO.
NORTH-FORK, W. VA.

Mindenfajta szemüvegek.
Orvosi vizsgálat után állapitjuk meg, milyen szemüvegre van Önnek szüksége.
Csak olyan szemüveget viseljen, amely jó az Ön szemének. Rossz szemüveg elrontja az Ön jó szemét is.
WILLIAMSON OPTICAL CO.
O. S. Vaughan, O. D.
111½ Second Ave
WILLIAMSON, W. VA.

Hülések Láz Grip
CSELEKEDJÉK
GYORSAN-BIZTOSAN
Küzdje le a hülést azonnal. Minden óra, amit nyer, megóvja sok órai veszélytől és kellemetlenségtől.
Küzdje le a legjobb módon, melyet a tudomány ismer — mely a legjobban megfelel minden követelményeknek.
Ez a mód a Hill's. A hülést megszünteti 24 óra alatt, a grippet 3 nap alatt. Millióknak teszi ezt meg.
Olyan biztosan, hogy a gyógyszerész garantálja. Oly tökéletes, hogy 25 év óta nem találtak módot javitani rajta.
Ne kisérletezzen egy hüléssel.
Ilyenkor a legjobbra van szüksége.
Minden gyógyszerésznél Ára 30 cent
CASCARA QUININE HILL'S BROMIDE
A vörös dobozt vegye a fényképpel

SZEM BETEGEK FIGYELMÉBE!
Dr. HOITASH J. FRIGYES
SZEMORVOS
Wien (Bécs)-ből, Ausztriából
Huntington, W. Va.
SIMMS KELLER BLDG.
704 Fourth Ave.,
HIVATALOS ÓRÁK:
délelőtt 9—12-ig, délután 1—5-ig.
MAGYARUL IS BESZÉLNEK!

Dr. POINDEXTER
FOGORVOS
(Elwood szállodával szemben.)
WELCH, W. VA.
Ha elsőrangu munkát akar, olcsó áron, forduljon bizalommal hozzám. Én a munkámért felelősséget vállalok.
A legtöbb magyar hozzám jár, jöjjön a többi is és győződjön meg arról, hogy elsőrangu kiszolgálásban részesül.

Barley Lovett Hardware Co.
az 5 és 10 centes Storral szemben
WELCH, W. VA.
Mielőtt valamit vásárol, nézze meg a mi raktárunkat. Ez az üzlet e vidék legszebb vasáru üzlete.
Saját érdeke, ha nálunk vásárol, mert mi olcsóbban adunk mindent, mint más.
KITÜNŐ KÁLYHÁK dus választékban.
DANOLÓGÉPEK ÉS LEMEZEK.
Keressen fel bennünket.

M. T. BALL
temetésrendező és balzsamozó.
3rd Avenue
Williamson, W. Va.
Felajánlom szolgálataimat és biztositom a legjobb kiszolgálásról.
Disztárgyakat és képrámákat eladásra raktáron tartok.

THE CITIZEN BANK OF WAR,
WAR, W. VA.
Bankunk legszilárdabb e vidéken.
Betétek után fizetünk 3 százalékot.
Pénzét felmondás nélkül bármikor kikaphatja.
Ne küldje pénzét idegen helyre, hanem helyezze el nálunk, a hol teljes biztonságban van.

A Magyar Bányászlap előfizetési ára egy évre 2 dollár.

TISZTELT BARÁTAIM!
Tisztelettel értesitem a Welch és vidéke magyar bányászait, hogy a
BUDAPEST HOTEL
név alatt egy elsőrangu szállodát nyitottam a McDowell Streeten. 40 szobás szállodámat tiszta uj butorral rendeztem be.
Évek óta mindig becsületes, jó kiszolgálásban részesitettem a vendégeimet, ezentul is ezt fogom tenni.
Kérem a magyar bányászokat, tiszteljenek meg látogatásukkal.
BUDAPEST SZÁLLODA
MILLER LAJOS, tulajdonos
WELCH, WEST VIRGINIA

Óhazai mesék....

SZIGETI MIHÁLY ÉS A NYOLC PÓK.

Irta: SZENTIMREI MÁRTHA.

Dr. Szigeti Mihály fogorvos szép szál ember, olyan magas, egyenes, vállas, hogy alakja még a városnak nevezett embererdőben is feltünik. Az ilyen férfiak oldalára illik a kard s bizonyára jól megtudná markolni a bányászcsákányt, vagy a kasza nyelét is, de hát nem az a hivatása, ami a katonáé, bányászé, vagy földmüvesé. No — az övé se könnyebb egy szikrát se! Aranyos kedéllyel s báránytürelemmel áldotta meg az Isten, de ezen tulajdonságokra szüksége is van. Alaposan próbára teszik a betegei, akik reszketve lépik át szép rendelője küszöbét, melyben minden oly derüs, csak az ott várakozók nem! Mindenki keserves panaszokkal lép be hozzá, mégis van dolga, mig bele nyájaskodja vendégeit a vörösbársony székbe, melyben kivétel nélkül mindenki otthagyja a fogát, — akit erre itél.

Igazán nem tudom, mint birja azt megcselekedni, hogy egyidejüleg tréfás szóval tartja a foghuzástól didergőt s tudományos pontossággal kezeli a szájtükröt, furót, vagy a tréfa kellő közepén ügyes, erős és biztos keze már kiemelte azt a kis csontdarabot, amely oly nagyon tud fájni, — mig van, s oly nagyon hiányzik, mikor már nincs.

Nehéz és kellemetlen hivatás a fogorvosé, de ő ezt választotta, ezt szerette. Mint egészséges, jókedélyü legényember, keresett orvos, elégedetten éldegélt. Perzsaszőnyegeket gyüjtött s kezdő festőmüvészek pártfogója volt, kik olykor ijesztően divatos alkotásaikkal feldiszitették rendelőjét. Nem gondolt semmi rosszra, még arra se, hogy megházasodik — és akkor egyszerre csak kiütött a világháboru.

Meghozták a behivót, ott feküdt szép irásztalán s az aranyos kedélyü szép szál doktor ott állt előtte fehér köpenyegében, elgondolkodva, mosolytalanul.

Milyen csendes-ártatlanul fekszik ott az a behivó, mintha a légynek se tudna véteni... holott kinzóbb a másik asztalon szép sorban kirakott tüknél, furóknál, sokféle alaku csillogó fogaknál.

— Egy kis türelmet kérek! — szokta kedvesen mondani Szigeti dr. minden várakozó betegének s igy ezt a mondatot naponta számtalanszor ismételte.

— Egy kis türelmet kérek! — mondta gondolatban önkénytelenül a zsarnokian parancsoló papirlapnak is. Egy kis türelmet kérek! Mert hogy hagyjam én itt azonnal a betegeimet, az édes anyámat, a... meg a perzsáimat, képeimet, müszereimet, az egész életemet, melyért annyit tanultam?

— Azonnal be kell vonulnia dr. Szigeti Mihálynak... felelte a papirlap hidegen, érzéktelenül. S a tükrök csodálkozva mutatták egymásnak az orvos arcát. Nem ismerték ezt a mosolytalan férfiarcot, — most látták először.

S amint igy állt s nézett ki elsőemeleti ablakán, melyen keresztül még nemrég egy szemközt lakó menyecskével kacérkodott, egyszerre lassan, lassan kiderült az arca, — mint a nap, mikor elvonul előle a felhő.

Mi történt?

Csak annyi, hogy az iróasztal villanylámpájának karjáról szinte láthatatlan finom szálon ereszkedett lefelé egy pók s a doktor éles szeme észrevette.

— Szerencse-pók... nem lesz semmi baj!

A tudós doktor ugyanis hitt a szerencsepók babonájában. Ami végtelenül kedves dolog, ha meggondoljuk, hogy a legtöbb tanult ember hadat üzen minden babonának s szeretné azt tüzzel-vassal kiirtani.

Az ilyenek ugyanis azt hiszik, hogy a babona gyom, mely csak a tudatlanság elhanyagolt talajában tenyészik. Pedig ime, egy tudós orvos is — lehet babonás, ami azt bizonyitja, hogy minden babona az emberi lélek egy rejtelmes virága, melynek magját láthatatlan kezek vetik el s melynek gyökerei előttünk ismeretlen mélységekből táplálkoznak, mint a vizirózsáé. A babona alázatos beismerése annak, hogy emberi eszünk nem találja meg mindig az okok s az események közt az összefüggést. Mert például ki tudja, mennyiben változtathat egy kis pók egy nagy doktor sorsán?

Én igazán nem tudom, a doktor se, de hisz a szerencse-pókban s látni fogjuk, hogy jól teszi!

A második pók.

Sabácért folyt a harc az osztrák-magyar hadsereg előrenyomulásakor. Szigeti Mihály dr. akkor a front mögötti kötözőhelyen teljesitett szolgálatot. Kedves perzsaszőnyeges, kézimunkákkal és festményekkel diszes legénylakása már csak emlék.... emlékek azok az apró, leginkább női sikolyok is, melyek csak annyit jelentettek, hogy valaki fájós fogától megszabadult. A hevenyészett sátorban komor, tompa férfijajok s kinos nyögések ostromolták a kimerült orvosok idegeit, akik nem győzték kötözni a tüzvonalból egyre érkező sebesülteket. Az öldöklés szelleme meg lehetett elégedve munkájával s az ágyuk mégis elégedetlenül morogtak és sziszegő srapnellek áldozatokat keresve száguldoztak a levegőben.

A háboru elején még mindenki ugy tudta, hogy van egy nemzetközi egyezmény, melynek értelmében a hadakozó feleknek kórházakat és kötözőhelyeket lőniök tilos. Az orvosok és sebesültek tehát félig-meddig biztonságban érezték magukat.

Szigeti Mihály már rengeteg sebesültet ré szesitett első segélyben, midőn egy sulyos láblövést akart bekötözni. Egy egészen gyermekarcu tiszthelyettes feküdt előtte, akinek ajkai talán visszafojtott sirástól remegtek.

A doktor szinte anyai gyöngédséggel hajolt fölé.

— Egy kis türelmet kérek!

Kötszerért ment a kötözőhely másik végébe. Azalatt sziszegve, mint egy mérges kigyó, jött egy srapnell s esztelen módon szórta a golyókat.

— Ohó! Egy kis türelmet kérek! — gondolta megdöbbenve a doktor. Ez kötözőhely ...ide nem szabad lőni....

De a srapnell küldői, ugylátszik mit se adtak a nemzetközi egyezményre s a golyók nem tanultak türelmet. Az egyik halántékon találta a kötözésre váró gyermekarcu kis tiszthelyettest. Ott feküdt.... már nem remegtek ajkai... a halál zordon komolysága megöregitette egy pillanat alatt.

És az orvos mélységes fájdalommal hajolt fölé, megtört szemeiben, mint egy tükörben a saját sorsát is látta. A gyermekifju édesanyjára gondolt és a saját édesanyjára, a kikre gyász szakad...

Mikor felegyenesedett, észrevette, hogy a kezében tartott kötszeren egy pók ül.

— Nem fogok Sabác alatt elesni!

A második pók is visszaadta lelke rugalmasságát. Nyugodtan lefricskázta a szerencse kis nyolclábu hirnökét a gézről s fáradhatatlanul kötözte tovább a sebesülteket, — immár az állandó halálveszedelem tudatában.

A harmadik pók.

Az uzsoki hegyszorosban küzdöttek a mieink, irtózatos hidegben. Minden magyar katona tudta, hogy reá három muszka esik s három ember bátorságával s erejével kell harcolnia, hogy csak ideig-óráig is feltartóztathassa az ellenséges tömegeket. Mert ha a szörnyü áradat keresztül zuhog a szoroson, elözönli egész hazánkat. Az uzsoki szorosnál egész Magyarhont, a magyar becsületet, a magyar nő tisztességét, minden addig érintetlen nemzeti kincsünket védték dicső honvédeink, kiket a bölcs osztrák hadvezetőség ezen a veszedelmes ponton özönvizelőtti fegyverekkel szerelt fel.

Mit ér azonban személyes bátorság, srapnellek, golyók és csikorgó hideg ellen? Az uzsoki fenyves-rengetegben majdnem olyan sürün feküdtek a halott honvédek, mint a fenyőtobozok. Nem mindegyik volt ellenséges golyó áldozata, sokan megfagytak. A hideg az ellenség cinkosául szegődött.

Szigeti Mihály dr. az uzsoki fenyvesrengeteg minden borzalmát azzal a rettenetes egykedvüséggel szemlélte már, mely erőt vesz az éhségtől, fáradtságtól, szörnyü látványoktól végleg kimerült emberen. Érezte, mint kuszik fel testén, ruhái alatt a hideg, mint egy undok kigyó, mint zsibbadoznak merev tagjai. Már nem tudta, mikor evett utoljára, gyomra korgott és belei mintha egymást fel akarták volna falni.

— Egy kis türelmet kérek! — mondta csendes keserüséggel befele, gyomrának, nemsokára már nem lesz semmire szükséged...

A hóra pillantott, melyen mellette jobbról, balról megfagyott honvédek hevertek. Lázasan csillogó szemei tágra nyiltak.

— Nem... hisz az lehetetlen... itt a havon, ahol megdermed minden élet... Megdörzsölte szemeit, mint aki nem jól lát. Pedig jól látott. A kőkemény, kristályosan csillogó havon hosszu görbe lábaival kaszálva egy keresztespók mászott felé. De hogy került az oda? Talán egy fenyőtoboz pikkelyei mögött aludt és most felébredve a légynélküli téli világban sietett, hogy az ingyen omló embervérből igyon a legyek vérszomjas, ravasz kiszipolyozója? Hihetetlen! Ily hidegben egy pók! De Szigeti Mihály számára éppen jókor jött a keresztespók. Vére azonnal gyorsabban keringett.

— Uzsoknál nem fogok meghalni! Itt a pók!

És valóban, se meg nem halt, se fogságba nem került Uzsoknál, annak dacára, hogy áttörtek az oroszok.

(Folytatása következik.)

HALÁLOS KÉSELÉS CSERNÁTFALUN.

Halálos végü verekedés szinhelye volt a csernátfalusi községi vendéglő. Két ottani legény Bálint Mihály és Veres János egy csekélységen összeszólalkozott, miközben Bálint késével mellbe szurta ellenfelét. Veres Jánost sulyos sérüléseivel a lakására szállitották, ahol nemsokára kiszenvedett. Bálintot letartóztatták és bekisérték a brassói ügyészségre.

(Brassói Lapok.)

NÉGYFÜLŰ ÉS NYOLCLÁBU CSODABÁRÁNY SZÜLETETT KARCAGON.

Győrfi István gazdálkodó tanyáján csodabárány jött a világra, amelynek összenőtt törzsén egy feje volt négy füllel, a hasa alatt pedig nyolc lába ék telenedett. A szörnyszülött csak anyja élete árán jöhetett a világra és pár órai élet után elpusztult. Ez idő alatt is rengeteg bámulója volt.

(Pesti Napló.)

Mi a KÜLFÖLDI MAGYAROK SZÖVETSÉGE?
Az idegenbe szakadt honfitársaknak az egész világra kiterjedő védőszervezete és érdekképviselete.
Hivatalos értesitője a KÜLFÖLDI MAGYARSÁG legjobb, legolcsóbb óhazai heti lap.
EGY ÉVRE 2 DOLLÁR.
Az egyetlen lap, amelyet mindenütt olvasnak, ahol magyarok élnek.
Mutatványszám ingyen!
Vezérképviselő: LEO KOLOS, Himlerville, Ky.

TRÉFÁBÓL AGYONLŐTT KÉT GYERMEKET.

Mezőbaj községben Tompa pénzügyőr agyonlőtte 18 éves Lajos és 3 éves Imre nevü fiát. Tompa két csendőrrel a községben járt és betért a cipészhez is. Fegyvereiket az ágynak támasztva, a pénzügyőr és a csend őrök barátságosan elbeszélgettek a gazdával, amikor belépett a szobába a három éves Imre és fapuskáját Tompára emelte. Tompa mosolygott és gyorsan felkapta az egyik csendőr puskáját, amelyet a kis fiura szegezett. A következő percben a puska nagy dörejjel elsült és a golyó először a kis Imre mellkasát furta keresztül, majd a 18 éves Lajos térdét roncsolta szét.

(Ellenzék, Marosvásárhely.)

AGYONRUGTA A LÓ.

Zentán Gál Varga István földmives a tanyáról hazajövet az utszéli korcsmában bepityókázott. Gál részeg fővel ütlegelni kezdte lovait, amelyek megbokrosodva vágtatni kezdtek. Gál a sebesen rohanó lovak közé esett s az egyik ló homlokon rugta. Mire segitséget kaphatott volna kiszenvedett. Megindult a nyomozás, hogy nem-e büntény áldozata Gál.

(Zentai Ujság.)

MEGÖLTE A FELESÉGÉT, MERT EL AKARTA HAGYNI.

Rácz Ferenc Hódmezővásárhely közelében lévő tanyáján élesre fent kisbaltával feleségét agyonverte. Azután ünneplő ruhába öltözött, bement Hódmező vásárhelyre és jelentést tett a rendőrségnek. Előadta, hogy feleségét azért verte agyon, mert őt megcsalta és végleg el akarta hagyni.

(Pesti Napló.)

TIZ ÉVI FEGYHÁZRA ITÉLT HITVESGYILKOS ÖREGEMBER.

Érdekes gyilkossági pert tárgyalt a miskolci királyi törvény szék. 1923 szeptember 16-án Sajókesziben Kovács István 64 éves földmüves meggyilkolta ugyanolyan koru feleségét, Mészáros Borbálát. A földmüves, aki két év óta különváltan élt a feleségétől, megleste, amikor az asszony a patak partján mosott, hátamögé lopódzott és egy előre elkészitett hatalmas kődarabbal ugy verte fejbe az öreg asszonyt, hogy koponyája ketté repedt. A szerencsétlen asszony szörnyethalt. A gyilkosság után Kovács Imre bement a lakásába, bezárkózott, előbb revolverrel akart öngyilkos lenni, amikor ez nem sikerült, késsel összeszurkálta magát. Sulyos sérülésekkel kórházba szállitották, majd amikor felgyógyult, letartóztatták. Rendőrségi kihallgatása alkalmával beismerte, hogy előre megfontolt szándékkal ölte meg feleségét, okul elkeseredését hozta fel afölött, hogy az asszony elhagyta őt.

A tárgyaláson visszavonta a rendőrségen tett vallomását, erősen védekezett az előre megfontoltság ellen és azt vallotta, hogy az asszony feldühösitette őt a vele való vitatkozás közben es ekkor ragadott követ, amelylyel megütötte az asszonyt, aki meghalt. Ő azonban nem akarta megölni.

Az ügyész vádbeszéde és a védelem meghallgatása után a biróság házastárson elkövetett szándékos emberölés büntettében mondotta ki bünösnek Kovács Istvánt és az enyhitő szakasz alkalmazásával a földmüvest tizévi fegyházra itélték.

(Pesti Napló.)

A Bányászlapot bányászok irják, bányászokról, bányászoknak.

A GONDATLANSÁG ÁLDOZATA.

Todor András csiktapolcai napszámos felesége bevásárolni ment a faluba, mialatt 3 éves lánykájára, — ki egészen egyedül maradt otthon — rázárta az ajtót. Mire visszatért, borzalmas látvány tárult szemei elé. A sürü fojtó füsttel telt szoba közepén összeégve, eszméletlenül hevert kisleánya, kinek ruhája gyufával való játszadozás közben valahogyan tüzet fogott. s mivel senki se volt, ki segitségére siessen, s a bezárt szobából menekülni se tudott, szabad prédája lett a gyorsan elharapódzó lángoknak. A szerencsétlen kislányt sulyos sebeivel beszállitották a csikszeredai közkórházba, de életbenmaradásához nincs semmi remény.

(Brassói Lapok.)

A HIUSÁG ÁLDOZATA.

Horváth Róza cecei (Fejérmegye) leánynak nagyon tetszett az a szokás, hogy a finom városi leányok némelyike fényes rózsapirosra festi a körmeit. Rózának rózsaszinü volt ugyan a körme, de azért mégis csak izgatta a városi lányok módija. Szebb akart lenni a bálban, mint amilyen szépséget a természet adott neki. De ráfizetett hiuságára szegény, mivel festett körmével lekapart arcáról egy kis pattanást, amitől vérmérgezést kapott és belehalt.

(Zalamegyei Ujság.)

KIRABOLTÁK PANYIDARÓC KÖZSÉG BIRÁJÁT.

László Károly községi biró este 11 óra tájban az istállóba ment. A sötétben egy ember lépett eléje és megkérdezte tőle, hogy valóban a község birája-e és hol van a község kasszája? László az ismeretlennek azt felelte, hogy ő a község birája, de a kassza a pénztárnoknál van. A bekormozott arcu és bekötözött fejü ember erre villamos lámpát és egy browningot vett elő s a meglepett birót arra kényszeritette, hogy a lakóházba vezesse. László odabennt előbb megnyugtatta aggódó feleségét s az ismeretlent az első szobába vezette, ahol az mindent kikutatott s a talált 1165 koronát magához vette. Mikor László az eljárás ellen tiltakozott, azt felelte, hogy 2 perc alatt visszaadja a pénzt ha a község kasszáját megkaparinthatja. A zajra elősietett a biró felesége, de az idegen durván letorkolta s nyugodtan eltávozott. A nyomozás megállapitotta, hogy az álarcos rablónak még két büntársa volt.

(Magyar Közlöny, Losonc)

EGY APA MEGGYILKOLTA KISFIÁT AZ ANYJA ÁLTAL KÉSZITETT MÉREGGEL.

Piskó községben 1924 novemberében meghalt Bobok István hároméves fiu, akiről szülei azt hiresztelték, hogy beleesett és belefult a trágyalégödörbe. A faluban széltében azt suttogták, hogy a kisfiut szülei tették el láb alól. A csendőrség megindította a nyomozást, melynek során kiderült, hogy a kisfiut saját atyja gyilkolta meg az anyja által rétesbe sütött maszlagos redőszirommaggal. Az elvetemült gyilkost letartóztatták.

(Magyarország)

AGYONÜTÖTTE A FA.

Molnár Lajos bezerédi lakos 34 éves gazdálkodó faluja határában többedmagával az erdőben fát döntött. A fa számitása elleni irányban dőlt a földre és Molnárt maga alá temetve agyonnyomta.

(Zalamegyei Ujság.)

FARKASCSORDA GARÁZDÁLKODÁSA. SZILÁGYMEGYÉBEN.

Zsibó vidékét valóságos farkascsordák árasztják el. A hidegebbre forduló téli időjárás megteremtette szokásos veszedelmét s a fegyvertelen lakosság alig tud védezni a bestiák ellen. Egy csorda behatolt Szamosardó községbe és Véber Antal gazdálkodó házában megtámadták a disznóólját és több disznót darabokra téptek, ugyan akkor éjjel behatoltak Fekete István gazdálkodó udvarába is és több juhot téptek darabokra. A község lakossága azzal a kéréssel fordult a hatóságokhoz, hogy hajtóvadászatot rendeljenek el.

(Keleti Ujság, Kolozsvár.)

A HŰ BARÁT.

Huszár Gábor győrszemerei gazda a győri temetőben egy fára fölakasztotta magát. Az öngyilkosra kutyája tette figyelmessé a temetőőröket. A kutya ugyanis a fölakasztott ember mellett ült és keservesen vonitott. Amikor a temetőőrök le akarták a holttestet venni, a kutya megtámadta őket és senkit sem engedett gazdája holttestéhez. Végre is hurkot vetettek a kutya nyakára és ugy vonszolták el. Az öngyilkos akkor már halott volt.

(Népszava, Budapest.)

A FÉLTÉKENY FÉRJ BÜNTETTE.

Csikjenő községben Farkas Dániel mulatozott együtt Vancsák Józseffel, akit már régóta gyanusitgatott azzal, hogy elszereti tőle a feleségét. Iddogálás közben erre is fordult szó, s Farkas Dániel Vancsákot ugy sziven szurta, hogy az rögtön belehalt.

(Keleti Ujság, Kolozsvár.)

ÉJJELI TÁMADÁS.

A Rimaszombat mellett Akasztóhegyen Kiss István 1 éves napszámos, rimatamásfalvai lakos összetalálkozott régi haragosával, Garamfi László lakatoslegénnyel, akinek a társaságában még egy ismeretlen fé fi is volt. A nyugodtan hazafelé igyekvő Kisst az éj leple alatt megtámadták, revolverből több ször rálőttek, de a golyók szerencsére nem találtak. Erre Garamfi fokosával nekitámad Kissnek, miközben ba! alkarjá eltörte és a fején is megsebesitette. A sulyosan sérült Kis Istvánt beszállitották a rimaszombati közkórházba, aki tá madói ellen aztán feljelentés tett a rimaszombati államrend őrségen.

(Gömör, Rimaszombat.)

A Magyar Bányászlap elő fizetési ára egy évre 2 dollár

AMERIKÁS MAGYAR TESVIR ÁJJIK MEG EGY ZOKSZÓRA!
Oszt hallgassa meg, hogy a hires, nevezetes tühent eszu hejjes pógár es DEBRECENI TAJIGAS
BUGYI SÁNDOR
vidám mókás
KARBUNKULUS NAPTÁRA
az 1925 KISÜSTÖS ESZTENDŐRE
tele sok képpel, trefával, egy évre való vigassággal, kalandos történetekkel — most megjelent. Benne vagyon az is, miképpen járt Bugyi a Mars nevezetu csillagbolygón.
LEGÓCSÓBB NAPTÁR
fődon mert darabja csak postaköltséggel
1 DOLLÁR.
Legjobb a pizt levelbe tenni, osztán elküldeni erre a cimre:
DEBRECENI HIRLAP
ujságvállalat.
DEBRECEN
Csapó u. 10. sz.
(Hungary.)
UTÓIRAT: Ha osztán komám urammnak kedve szottyannék olcsón finom könyvecket olvasni tegyen a levélbe külön 2 dollárt. Ezért a pénzért öt vastag könyvet küldünk.

MI UJSÁG HIMLERVILLEN?

Az elmult héten 4 napot dolgoztak a Himler Coal Co. bányájában.

Vasárnap este szép sikerrel folyt le a himlervillei fiuk és leányok által szülőik tiszteletére rendezett estély.

A Válogatós lepke cimü daljáték színpadá, előadása nagyon tetszett a közönségnek. A szereplők: Szabó Mary, Balázs Erzsébet, Juhász Rózsi, Gurdon Mariska, Szemán Irén, Veress Teréz, László Ágnes, Csizi Katalin, Fekete Irén, Bozó Rózsi és Kiss József szépen énekeltek és játszottak.

A darab rendezésével és a a szép színpadi beállitással Mr. Hauser végzett derekas munkát. A szebbnél-szebb ruhákat Mrs. Hauser készitette. A darab zenéjét Miss Waterfield tanitotta be. Miss Waterfield heteken keresztül áldozta fel szabadidejét, hogy a magyar gyerekek magyar előadására az énekeket betanitsa. Azt bizonyitja ez, hogy megértéssel van az idegen származásuak iránt, akik között él és igazán dicséretet érdemel ennek az amerikai tanitó nőnek a cselekedete.

A Mi fiunk cimü darabot, melyet Kolos Leo rendezett nagy sikerrel mutatták elő. Miszisz Somogyi, aki először szerepelt szindarabban, nagyon jól játszotta Zsuzsi nénit. László Sándorné Kovácsné szerepében elsőrangu volt. Szemán Helén is nagyon jól játszotta szerepét. László Sándor az apa szerepéből csinált kifogástalan alakitást. Majeresák Pali is nagyon jól megállta helyét a fiu szerepében.

Hanczinger Lajosné egy nagyon szép dalt adott elő, sok érzéssel.

Előadás után tánc volt, a fiuk az első táncot édesanyjukkal, a lányok édesapjukkal járták.

Szerdán este a moziban Zaza cimü gyönyörü Paramount kép kerül bemutatásra.

Szombaton este Darling of New York cimü nagyszerü Universal képet adják elsőrangu szereplőkkel.

MAGYAR BÁNYÁSZOK!

Ha jó árut és olcsón akarnak vásárolni, térjenek be hozzám. A mi Stórunk a legnagyobb Kermit és vidékén.

FÉRFIAK, NŐK ÉS GYERMEKEK RÉSZÉRE MINDENT KAPHAT ÜZLETÜNKBEN.

BALTIMORE BARGAIN STORE

KERMIT, W. VA.

Harmadik évfolyam!

KIS MAGYARORSZÁG

(himlervillei helyi hiradó)

legujabb száma megjelent.

Szerkeszti: KOLOS LEO.

Megjelenik havonként kétszer. Mindenkit érdekel Himlerville, a magyar bányaváros helyi eseményei, a himlervillei magyarok élete és az a sok szép és hasznos olvasmány, ami a Kis Magyarországot oly tartalmassá teszi.

Előfizetési ára egy évre $1.00
Magyarországba $1.50

KIS MAGYARORSZÁG

Himlerville, Kentucky.

A KÖNYV A SIKER FORRÁSA.

Az Amerikába bevándorolt magyar emberek, legyen az bármilyen foglalkozásu, elengedhetetlen szüksége, hogy ismerje, beszélje és értse az angol nyelvet. Enélkül sem munkát, sem boldogulást nem talál ebben az országban. Látva a nagy szükségletet, amely egy jó angol-magyar nyelvtan iránt megnyilvánul, a Green Béla-féle Amerikai nyelvmesterben a nyelvtanulás egészen uj módszere nyilvánul meg. Ezen könyvnek most jelent meg a második javitott, bővitett kiadása. Különös gond lett forditva az "Általános beszélgetések" (tolmács) részere, ugyannyira, hogy minden szó vagy mondat mellett ott van a helyes kiejtés is magyarul jelezve. Ez az pontos minden tekintetben még náratlanul áll és rendkivül alkalmassá teszi a könyvet arra, hogy abból mindenki a legrövidebb idő alatt [illegible] az angol nyelvet tanuló nélkül. A "Szótár"-i részben negyvenezer szó van felvéve ugy, hogy ekkora szókincsesel minden müvelt kifejezésre anyagot nyer a tanuló. A "Hasznos tudnivalók" fejezet pedig minden olyan dolgot tartalmaz, amelyet minden amerikai magyarnak érdemes is, kell is tudni. Ezek előrebocsátásával értesitjük honfitársainkat, hogy az amerikaszerte előnyösen ismert Karekes Testvérek magyar könyvkereskedő cég (főuzlet: 208 East 84th Street, fiókházlatok: 1484 Third Ave., New York City) Green Béla ur "Amerikai Nyelvmester" [illegible] szerzői jogát megvette és azzal az egyedárusitó jog tulajdonosává lett. Ezen könyvet $1.50 beküldése ellenében bárki megkaphatja, mig kereskedők és viszontelárusitók megfelelő árengedményben részesülnek. A cég kivánatra bárkinek szivesen küldi ingyen teljes könyv-, kotta-, lemez- és zongorahanger-árjegyzéket.

BÁNYÁSZOK!

A Jenkins és McRoberts-i bányái a Consolidation Compániának már junius óta minden nap dolgoznak. Munkásokra szükség van, mert 1300 ladoló dolgozik 15 bányában. A társaság most elhelyező irodát nyitott Huntingtonban és nemcsak felvilágositással szolgál, de jó munkásoknak jegyet is előlegeznek.

Az iroda cime:

CONSOLIDATION EMPLOYMENT OFFICE
641—9th Street
HUNTINGTON, W. VA.

KISHIRDETÉSEK.

KERESTETÉS.

FELKÉREM Balázs Jánost, Józsa Sándort, Sotér Rudolfot, Szabó Andrást, Szekeres Jánost és Suber Mihályt, akik nekem tartoznak, hogy adósságukat fizessék meg nekem. Nagyon betegen fekszem kórházban és teljesen pénztelenül állok. Albert Pálfi, c/o John's Hopkins Hospital Baltimore, Md.

KERESEK férfiakat és nőket a legujabb fajta petróleum lámpák eladására. Ügyes ember vagy nő, estenként megkereshet 5 dollártól 10 dollárig. Felvilágositást ad:
JOHN L. LENGYEL
Trauger, Pa.
márc. 5, 12, 19.

ELADÓ.

BUFFALOBAN, N. Y., jó munkahelyek közelében egy lot eladó. A vételárba Himler Coal Co. részvényt is elfogadok. Érdeklődök irjanak a tulajdonosnak: L. T. Box 126. Widen W. Va.
febr. 19, 26

5 DARAB Himler Coal Co. részvény kamattal együtt darabonként 110 dollárjával betegség miatt eladó. Érdeklődök irjanak a tulajdonosnak: Andy Shallay, 1536 East 29 St., Lorain, Ohio.
febr. 19, 26, márc. 5, 12, 19

ELADÓ BIRTOK AZ ÓHAZÁBAN. Szabolcs megye, Dombrád községben, a Rendes József-féle birtok eladó. Vályogból rakott félcserép tetős épület. Két szoba, konyha, kamra egy hold telken. Kut van az udvarban. Bővebb felvilágositás a tulajdonosnál: Paul Veszelovszky, Box 16. Dante, Va.
márc. 5, 12.

25 AKEROS Marylandy farm, hét szobás uj ház, kőpincével, külső épületekkel jutányosan eladó betegségből kifolyólag. Joseph Greenwald, R. 3. Millington, Md. márc. 5, 12.

MAGYAR BÁNYÁSZOK. Ha házat vagy farmát akar venni, forduljon bizalommal hozzám. Hosszu éveken keresztül becsülettel szolgálom ki a magyarságot és igérem, hogy nem fog csalódni vételében. Farmák vannak nagy választékban, nagy ipari városok közelében, kibányászatlan 2—3 sor szénnel. Erdő és olaj, gáz, jó forrásvizek és iskola, templom közelében. Jó market, ahol mindent értékesiteni tud, valamint van a város belterületén és a város mellett első osztályu házhelyek, ahol 70—80% épitkezési (könnyü törlesztési) kölcsönt biztositok minden vevőmnek. Bővebb felvilágositásért irjon az alábbi cimre:
STEVE BARKAY
Box 241 Ellwood City, Pa.

50 AKEROS farm eladó egy milenyire Amerika egyik legnagyobb és legjobb bányájától, ahol igen sok magyar és tót bányász él. Van rajta szép 8 roomos ház, nagy gyümölcsös, barn 60X75 nagyságu. Ára $4000. Bővebb felvilágositást ad: Zs. Toth, Eureka 42, Windber, Pa. márc. 5

VEGYES

120 AKEROS farm eladó. Elsőrangu föld mind. Van rajta 2 ház, garage, magtár, nagy istálló, alja kő és cement flor, csirkeház, jó kerités, szép gyümölcsös. 30 milenyira Detroittól. Jó marketok és köves utak. Ára 11,000 dollár. 3,500 dollár készpénz kell, a többibe beveszek Himler Coal Co. részvényeket is és könnyü törlesztéssel fizethető a többi, 5½-es kamattal 32 év alatt. Bővebb felvilágositást ad a tulajdonos: John Drotos, 10035 Traktor Ave, Springvell, Detroit, Mich.

RENDKIVÜLI AJÁNLAT. Amit még nem adtak magyar házakhoz eddig. Egy öreg indián növény balzsam, ami a legelhanyagoltabb székrekedés, rossz vérkeringés, hüles, fejfájás, étvágytalanság, tüdő, máj, vese, hátfájás és mindenféle belső bajok legjobb orvossága ugy felnötteknek, mint gyermekeknek, nagyon kellemes izü és könnyü a használata. Egy üveg ára $1.25 és tiz cent posta: ugyanehhez hasonló orvosság van a köszvény, reuma és csuz ellen, ami a legjobbnak bizonyult. Tegyen egy próba rendelést és a pénzt küldje be money order vagy csekkben a rendeléssel együtt az alábbi cimre:
STEVE BARKAY
Box 241 Ellwood City, Pa.

Ha jó farmot akar venni, forduljon bizalommal hozzánk.
73 akeros farm, fákkal és jó legelővel. Van 3,700 fenyőfa, 90 különböző gyümölcsfa, 18 hokor szőlő, 6 szobás ház, pince, istálló, csirkeház stb. Alatta szén, agyag, mész, a szén feltárva van a farmon, sinek és szénkárék, 1923-as Fordson Tractor ekével, targonca, tehén, 30 csirke, széna, takarmány, gépezet, minden a farmán. Egyezés, hogy a szén bányászható.
Ára $4,800, fele készpénz.
Van farmánk 1 akertől 225 akerig, igazi olcsóság magyaroknak.
Irjon:
A. T. KELLER
Real Estate
Box 9.
CLAYTONIA, PA.
cimre.

Vegyen magyar irodától farmot! Ha bármily farmra van szüksége, legyen az kicsi, nagy, felszerelt, vagy üres farm, olcsó, avagy drága, ugy irjon a megye legnagyobb farmirodajához. Pontos kiszolgálás, tiszta örökbevlek. Kis lefizetéssel is tudok farmot adni. Kérjen árjegyzéket
MIHALYI ZOLTÁN, közjegyző
Glenfield, N. Y.

KÉRELEM A KÖNYÖRÜLETES SZIVÜ MAGYAR BÁNYÁSZOKHOZ!

Tisztelt bajtársak!

Én, mint Nyerges Imre, szerencsétlenül járt magyar bányász, fordulok a bajtársakhoz a következő kérelemmel.

Először is már évek óta, hogy egyik lábam eltörött és mint nyomorék lábbal küzködtem. A sors ezzel nem elégedett meg, 1922-ben elveszitettem egyik szemem világát. 1924-ben ezen szememet operáltattam, melyre az összes meglevő készpénzemet ráköltöttem és most ujból a másik szememre is világtalan vagyok. De a sorsnak ez még mindig nem volt elég, 1925 január 20-án szeretett nőm elhalálozott, rám hagyva hat apró gyermeket, magammal is tehetetlenre. Ezek után kénytelen vagyok a jószivü bajtársaimhoz fordulni némi segitségért. Remélem, kérésemet meg fogják hallgatni.

Maradok tisztelettel:

Nyerges Imre,
Iselin, Pa.

Mi, alólirottak, a 231-ik Verhovay Segély Egylet fiókjának tisztviselői, aláirásunkkal és pecsétünkkel bizonyitjuk, hogy a fentebb emlitett kérelem szóról-szóra igaz.

Minden szives adomány a fiók pénztárnoka cimére küldendő. Cime:

Nagy Kálmán
Box 205. Iselin, Pa.

Tóth Lajos, elnök — Máthé Károly, 231. fiók titkára

Nagy Kálmán, pénztárnok.

A HUNYADY MÁTYÁS MAGYAR MUNKÁS BETEG SEGÉLYZŐ EGYLET TAGJAIHOZ.

Szomoru szivvel tudatjuk a tagtársakat, hogy Szalánczi Imre tagtársunk a 10-ik osztálynál mult év december 24-én elhunyt.

A gyászesetből folyóan felhivjuk a tagtársakat, hogy az alapszabályok értelmében minden tag az 1 dollár haláleseti dijat 60 nap alatt legyen szives a központi pénztárba beszolgáltatni 1925 február 1-től 1925 március 31-ig.

Legyen elhunyt tagtestvérünk álma csendes az idegen hantok alatt.

Szabó C. János
közp. elnök
Stefán János
kp. titkár

Dr. B. J. FARRELL
fogorvos
Williamson, W. Va.
First National Bank Bldg.
Room 4—5.
Kitünő fogmunkákat készitek. Fog- és gyökérhuzás érzéktelenitéssel. Uj fogakat és fogtömeséket jutányos áron vállalok. Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Magyar Bányászok!
Ne csináltasson ruhát mindenféle futóbetyárral. Mert ez vagy nem szállitja, vagy becsapja.
JÖJJÖN HOZZÁM. Én elsőrendü munkát adok.
ÁRAIM OLCSÓK.
Magyarul beszélünk.
JOS. F. STERBA, szabó
War, W. Va.

Dr. O. M. WHITT
fogorvos
Dr. W. F. McCOY utóda.
MATEWAN, W. VA.
MAGYAR BÁNYÁSZOK!
Évek óta veletek vagyok. Évek óta szolgállak ki benneteket. Mindig jó és becsületes munkát végeztem.
Ha bármire van szükségtek, gyertek hozzám.

Magyar Bányászok!
Ha pénzét biztos helyen akarja tartani, forduljon hozzánk.
Igazgatóink e vidék legnagyobb emberei.
Pénzüket felmondás nélkül bármikor fizetjük vissza.
Most épül uj bank palotánk az állomás mellett.
TUG RIVER NATIONAL BANK
C. S. DIEFFENDERFER
pénztárnok
IAEGER, W. VA.

Hugycső HURUT ellen.
FÉRFIAK óvjátok meg magatokat a nemi betegségektől
SANYKIT
KIZÁRÓLAG férfiak használatára. Legbiztosabb oltalmat nyujtja.
Nagy tubus 35c. Kit (4 darab) $1.00
Kapható minden drogztórban vagy San-Y-Kit Dept. B 62 BEEKMAN ST., NEW YORK, CITY.
Irjon körlevelünkért.

NGL
NORTH GERMAN LLOYD
KÖRUTAZÁSI JEGYEK
LESZALLITOTT ÁRON
MAGYARORSZÁGBA
BRÉMÁN AT
Harmadosztályu kabinok.
Itt lakó idegenek, akik 1 éven belül visszatérhetnek, akadály nélkül szállhatnak partra.
32 BROADWAY, NEW YORK, vagy bármely helyi ügynöknél.

Himlervillei magyar testvérek!
A legjobb takarmányokat tartom raktáron és házhoz is szállitom.
Mindenféle élelmiszereket, friss hus, felvágottak, bányászkellékek, ünneplő és munkáscipők legjutányosabb árban kaphatók nálam.
Pontosan és tisztességesen szolgálom ki vevőimet.
GURDON KÁROLY
legrégibb vegyeskereskedő
Himlerville, Kentucky.

BLOOM'S
Big Department Stores
Appalachia — Coeburn, Norton, Virginia.
Mi árusitjuk a világhirü WALK-OVER cipőket.
ÜZLETEINK LEGNAGYOBBAK A VIDÉKEN.

McCRAY UNDERTAKING COMPANY
WELCH, W. VA.
TEMETÉSRENDEZŐK.
Felajánljuk szolgálatainkat és biztositjuk a legelőzékenyebb kiszolgálásról.

MAGYAR BARÁTAIM!
Ne menjenek idegen helyre, amikor itt is van egy erős, megbizható bankjuk.
ELFOGADUNK BETÉTEKET.
Küldünk pénzt a világ minden részébe.
Pontos, megbizható, lelkiismeretes kiszolgálásról biztositjuk.
FIRST NATIONAL BANK
D. INO M. COOK, pénztárnok.
Kimball, W. Va.

BETÉTEK után 4 százalékot fizetünk.
A mi bankunk a legszilárdabb e vidéken.
Ne küldje pénzét idegenbe, hanem jöjjön hozzánk, mi pontos e lelkiismeretes kiszolgálásról biztositjuk.
THE UNION SAVINGS BANK CO.
W. E. JONES, pénztárnok.
Yorkville, Ohio.

THE PEOPLES BANK APPALACHIA, VA.
Helyezze el nálunk betétjét
4%
kamatot fizetünk.
Az óhazába gyorsan és pontosan utalunk át pénzt.
Figyelmesen szolgáljuk ki ügyfeleinket.

PAPRIKA
Valódi óhazai paprika nálam kapható.
FONTONKÉNT 70 CENT.
5 fontos rendelésnél a postaköltséget mi fizetjük.
Küldje be megrendelését a következő cimre:
JOHN FÜLÖP
PITTSBURGH, PA.
410—III. AVE

EGYLETI KALAUZ.

I. KINIZSI PÁL MAGYAR BÁNYÁSZ BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET.

1-ső fiókjának tisztikara:
Alakult 1922 október 22.

Elnök: Smajda Ferenc, jegyző, Rubis Demeter, titkár: Soltész János, Box 264, Vintondale, Pa., pénztárnok: Juhász Lajos, számvevő: Neste Péter, ellenőr: Szücs Dániel.

Expedit, Pa. fiókjának tisztviselői:
Elnök: Kriston János, alelnök: Bok István, jegyző: Bortnyik János, titkár: Krivulka Márton, Box 136, Expedit, Pa., kihez minden egyleti levél cimzendő, pénztárnok: Rojtos László, zászlótartó: Bok István, ajtóőr: Czipó János, bizottsági tagok: Kreston János, Szabó Lajos és Krivulka Márton. Gyüléseit minden hó 4-ik vasárnapján tartja.

Yatesboro, Pa. fiókjának tisztviselői:
Elnök: Csobádi József, alelnök: Ragály Miksa, titkár: P. Kovács Sándor, Box 202, Yatesboro, Pa., pénztárnok: P. Kovács János, számvevő: Mátyus Sándor, beteglátogató: Dudás János, hármas bizottság: Ragály Miksa, Mátyus Sándor, Zubriczky János, zászlótartó: Beresznyák József. Gyüléseit tartja minden hó második vasárnapján.

—o—

ELSŐ TUG RIVERI MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET.

Alakult: 1903 október hó 1-én.
Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.
Székhelye: Gary, W. Va.

A fötisztikar minden hónap utolsó vasárnapján d. e. 10 órakor tartja gyüléseit Garyban, a régi iskolában.

A fötisztikar:
Főelnök: Németh János, Post Box 224, Gary, W. Va. Főtitkár és főjegyző: Gönczy Bertalan, Post Box 334, Gary, W. Va., az osztályok kimutatásai és minden egyleti levél hozzá küldendő és az Egyletről felvilágositásért hozzá forduljanak. Főalelnök: Szabó Ferenc, Főpénztárnok Garay János, Post Box 1, Filbert, W. Va., az osztályoknál befolyt pénzek hozzá küldendők. Főellenőr: Lengyel Imre, Box 394, Gary, W. Va. Szertárnok: Németh Ferenc, Gary, W. Va. Bizottság: Lengyel Imre, Szurcsik János, Póttag: Buzsik József.

Gyüléseit minden hónap 13-ika utáni vasárnapján tartja délután 2 órakor a régi Hallban.

1-ső osztály, Filbert, W. Va.
Elnök: Horváth János, titkár: Szabó Ferenc, Box 36, Filbert, W. Va., minden egyleti levél hozzá küldendő, jegyző: Buzsik József, zászlótartók: magyar: Kun István, angol: Tóth András, beteglátogtó: Kássa Sándor.

2-ik osztály, Gary, W. Va.
Elnök: Szucsik János, titkár és jegyző: Lengyel Imre, Box 349, Gary, W. Va., egyleti levelek hozzá küldendők, pénztárnok: Németh Ferenc (vidéki tagok által a tagsági dijak hozzá küldendők), Box 224, Gary, W. Va., pénztári ellenőr Urbán József, ajtóőr: Dudás János.

3-ik osztály, Pageton, W. Va.
Elnök: id. Kövér Lajos, titkár: Valach Vendel, Box 23, Pageton, W. Va., pénztárnok: Szathmáry Márton, jegyző: Kolarics István, beteglátogató: ifj. Kövér Lajos.

Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján délután 2 órakor a pénztárnok házánál.

4-ik osztály, Rem, W. Va.
Elnök és titkár: Hajzer József, Box 322, Gary, W. Va., pénztárnok: Szász György, Box 312, Gary, W. Va.

5-ik osztály, Manbar, W. Va.
Titkár: Puskás László, Box 323, Manbar, W. Va., vidéki tagok a havi dijat hozzá küldjék.

6-ik osztály, Red Jacket, W. Va.
Elnök: Kondor János, titkár: Bauer János, Box 44, kihez minden egyleti levél küldendő, jegyző: Glatz Herik, ellenőr: Koos Bálint, pénztárnok: Veres István, Box 64, Red Jacket, W. Va., beteglátogató: Balogh Bálint, ajtóőr: Molnár János, számvizsgáló: Göndör János.

HARRIS, WOODS & COMPANY, Inc.
GENERAL MERCHANTS
Ezelőtt: PEERY'S STORE
A. N. HARRIS, Manager
GARY, W. VA.
Storunk a legnagyobb e vidéken. Nálunk mindent kaphat. A legtöbb magyar nálunk vásárol. Legyen az is vevőnk, aki eddig nem volt. Nálunk elsőrangu áruk olcsón kaphatók.

A fentnevezett egylet alapszabálykivonata:

Az egylet székhelye: Gary, W. Va. II-ik szakasz, 4-ik pontja. A tagok felvétele: Ezen egyletnek tagja lehet minden tisztességes magyar ember és nő; férfi 16—50 éves korig bezárólag, nők 16 éves kortól 45 éves koráig bezárólag, 40 éves felüli nők tartoznak életkorukat keresztlevéllel, utlevéllel, vagy más bizonyitó okmánnyal igazolni.

5-ik pont: Azok, akik óhajtanak az egyletünkbe beállani vagy belépni, tartoznak orvosi bizonyitványnal egészséges állapotukat igazolni.

7-ik pont: Beállási dij 16 évestől 30 éves korig $3.50; 30—40-ig $4.50; 40—50-ig bezárólag $6.00. A nők is abban a kedvezményben részesülnek, mint a férfiak.

II-ik szakasz, 9-ik pont: Minden tag fizet az egylet pénztárába 1 dollár 50 cent havi dijat, mely betegségélyre forditandó, ennek ellenében az egylet fizet $10.00 heti betegségélyt.

10-ik pont: Minden tag köteles az elhunyt tag után $1.50 haláleseti dijat fizetni, azaz, ahány tagja van az egyletnek, annyi $1.50-t kap a megnevezett örökösei, mindaddig, mig a tagok száma az 1000 tagot meg nem haladja.

Róna Ármánd főképviselőnk, a Magyar Bányászlapot az egész ország területén minden tekintetben képviseli.

Ezután kivetés utján történik.
11-ik pont: Minden egyes tag a haláleseti járulékot tetszése szerint hagyományozhatja, akinek akarja.
12-ik pont: Az egylet fizet minden beteg tagjának 6 havi egész segélyt, heti 10 dollárjával és hat havi félsegélyt, heti 5 dollárjával. Azon tag, aki a tiz napot nem töltötte be, az betegségélyre igényt nem tarthat.
A fent nevezett Egylet működhet az Egyesült Államok bármely részébe (kivéve Canadát).

Gönczy Bertalan, főjegyző

—o—

HUNYADI MÁTYÁS M. M. B. S. EGYLET — HIVATALOS LAPJA A MAGYAR BÁNYÁSZLAP.

Központi osztály:
Központi elnök: C. Szabó János, Box 156, Sagamore, Pa.
Központi alelnök: Jaskó Antal, Clymer, Pa.
Központi titkár: Stefán János, Box 32, Eleonor, Pa., kihez az egyletet érdeklő levelek és jelentések küldendők.
Központi pénztárnok: Kish Péter, Box 695, Rossiter, Pa., kihez a egyleti pénzek küldendők.
Központi főellenőr: Id. Németh József, Box 125, Monaville, W. Va., kihez az ellenőri jelentések küldendők.
Központi ellenőr: Lezsák János, Box 24, Clymer, Pa.

1-ső osztály, Eleanor, Pa.
Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Bodnár István, titkár: Zon György, pénztárnok: Gonda Lajos, Box 13, Eleanor, Pa.

2-ik osztály, Deegan, Pa.
Gyüléseit tartja minden hó 1-ső vasárnapján. Elnök: Imre János, titkár: Sepsy István, Box 27, Deegan, Pa., pénztárnok: Lakatos János.

3-ik osztály, Rossiter, Pa.
Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Makatura András, titkár: Gajdos Dániel, pénztárnok: Kiss Péter. Az osztály cime: Kiss Péter, Box 695, Rossiter, Pa.

4-ik osztály, Clymer, Pa.
Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Tóth József, titkár: Lezsák János, pénztárnok: Jasko Antal. Az osztály cime: Lezsák János, Box 24, Clymer, Pa.

5-ik osztály, Heilwood, Pa.
Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Pethő Lajos, titkár: Csordás István, Box 263, Heilwood, Pa., pénztárnok: Pethő Lajos.

6-ik osztály, Adena, Ohio.
Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Osztály vezető: Bartók Dániel, Box 162, Adena, Ohio.

7-ik osztály, Heasting, Pa.
Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Osztály vezető: Lipóczky János, Box 199, Heasting, Pa.

9-ik osztály, Soldier, Pa.
Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Osztály vezető: Dombi László, Box 46, Soldier, Pa.

10-ik osztály, Lynch, Ky.
Gyüléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Gulovics János, titkár: Király Ferenc, Box 6, Benham, Ky., jegyző: Lévai Miklós, ellenőr: Zvornyik László, pénztárnok: László András.

12-ik osztály, Columbus, Ohio.
Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Csuka Géza, alelnök: Kallo András, titkár: Pápai Sándor, 315 Bartham Ave, Columbus, Ohio, pénztárnok: Papp András, jegyző: Spingár János, ellenőr: Füleki András, pénztári ellenőr: Boronics János, beteglátogató: Gáll Péter.

14-ik osztály, Monaville, W. Va.
Gyüléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. Elnök: Puskás József, titkár: Kovács István, pénztárnok: Veszprémi Sándor, jegyző: Jakab György. Osztály cime: Kovács István, Box 72, Monaville, W. Va.

15-ik osztály, Dehue, W. Va.
Gyüléseit tartja minden hó második vasárnapján.
Elnök: Gáll István, alelnök: Szabó Gyula, titkár: Sütő József, Box 7, Dehue, W. Va., pénztárnok: Gelencsér István, Box 47, Dehue, W. Va., jegyző: Szabó Mihály, pénztári ellenőr: Szukics Géza, hármastagu bizottság: Ovardics Géza, Balogh István, Dobai György.

Tagokat felvesz 15 és 50 év között a fent nevezett osztályok utján. Uj osztály bármely helyen alakitható 12 taggal.

Érdeklődők forduljanak a központi titkárhoz, aki szivesen szolgál felvilágositással.

WILKES-BARREI I. MAGYAR KOSSUTH LAJOS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET.

Alapittatott 1892 február 27-én.

Gyüléseit minden hónap második vasárnapján tartja a West Morel magyar református templom alatti iskola teremben.

Elnök: Nagy József, jegyző: Mazalin Ferenc, pénztárnok: Fekete József, titkár: Szabó Pál, tagokat értesitő: Kulár Imre, zászlóvivő: Bődi István, beteglátogató Wilkes-Barren és környékén: Nagy József, Hanneveren: Csizmás József, ajtóőr: Novák József.

Az egylet együtt tartja gyüléseit a Magyar Segélyző Szövetséggel, ahol D. Kovács János egy külön asztalnál szedi a tagdijakat, mint a Szövetség 8-ik osztályának ügykezelője.

KÉPVISELŐINK:

UTAZÓKÉPVISELŐ:
West Virginia és Kentuckyban:
FARKAS P. JÓZSEF

VIRGINIA
Könczöl Antal, Inman, Va.
Kardos Mihály, Toms Creek, Va.
Ifj. Dobos András, Pocahontas, Va.
Szabó István, Dante, Va.

KENTUCKY
Lőrincz Vince Lajos, Lynch, Ky.
Szaniszló Lajos, Majestic, Ky.
Varga Sándor, Stone, Ky.

WEST VIRGINIA
Buzsik József, Gary No. 6, 7 és 9.
Gönczy Bertalan Gary No. 3.
Hegedüs János, Edgardon, W. Va.
Horváth Bertalan, Close, W. Va., Berryburg, W. Va., Galloway, W. Va.
Huszár István, Adamston, W. Va.
Imre Mátyás, Thorpe, W. Va.
Katak P. Antal, Maidsville, W. Va.
Kató Antal, New hall, W. Va.
Kovács István, Ethel, W. Va.
Lengyel János, Louise, W. Va.
Melegh Imre, Glen White, W. Va.
Nagy Károly, Short Creek, W. Va.
Pántlikás Bálint, Triadelphia, W. Va
Paul István, Jenkins Jones, W. Va.
Posvék Lajos, Lochgelly, W. Va.
Puskás János, Manbar, W. Va.
Soltész Péter, Elm Grove, W. Va.
Szabó A. János, Lyburn, W. Va.
Tábory Oszkár, Logan, W. Va.
Tóth József, Dehue, W. Va.
Turi Lajos, Glen Alum, W. Va.
Vajda Gedeon, Masontown, W. Va.
Weszprémi Sándor, Monaville, W. Va

PENNSYLVANIA
Bakos Gyula, La Belle, Pa.
Benkő János, Cherryville, Pa.
Csordás János, Star Junction, Pa.
Csordás István, Heilwood, Pa.
Darnay József, Fredericktown, Pa.
Eperjessy István, Johnstown, Pa.
Fekete József, Edwardsville, Pa.
Felső Sándor, Shickshiny, Pa.
Gyürke Mihály, Nettleton, Pa.
Horváth István, Commodore, Pa.
Korody József, Jerome, Pa.
Kis András, Pleasent Unity, Pa.
Kis István, Hillcoke, Pa.
Kismarton József, Library, Pa.
Kriston Lajosné, Berlin, Pa.
Lázár Lajos, Kulpmont, Pa.
Lukács János, Gallitzin, Pa.
Mester János, New Genoa, Pa.
Mészáros Bertalan, McAddo, Pa.
Molnár Áron, Ruthford, Pa., Beaverdale, Pa., Lloydell, Pa., Windber, Pa., Scalp Level, Pa.
Molnár András, VanMeter, Pa.
Molnár Gyula, Indianola, Pa.
Biszaha József, Brownsville, Pa.
Novák Lajos, Elizabeth, Pa.
Nagy József, Masontown, Pa.
Nagy Kálmán, Iselin, Pa.
Ragályi M., Yatesboro, Pa.
Szabó András, Ellwood City, Pa.
Szanyo Mihály, Burgettstown, Pa.
Toszky Mihály, Jenrers, Pa.
Üveges Balázs, Nanty Glo, Pa.
Várnay Imre, Uniontown, Pa.
Veréb István, Braznell, Pa.

MICHIGAN
Trimai József, Detroit, Mich.

INDIANA
Bodnár Péter, Clinton, Ind.
Szobonya István, Terre-Haute, Ind.

ILLINOIS
Fürjes Ágoston, Orient, Ill.
Miklósik Pál, Aurora, Ill.
Pálur János, Westville, Ill.
Soltész Pál, Buckner, Ill.
Takács József, Divernon, Ill.

OHIO
Bányász József, Tiltonville, Ohio.
Burdohán Mihály, Bradley, O.
Fekete Mihály, Herrick, O.
Keczán Sándorné, Columbus, O.
Kovács János, St. Clairsville, O.
Tóth Károly, Murray City, O.
Tóth István, Rayland, O.

NEW MEXICO
Sági István, Gardinera, N. Mex.

NEW YORK
Mihályi Zoltán, Glenfield, N. Y.

COLORADO
Fodor Vilmos, Camp Shumway, Colo.
Kovács György, Farbes, Colo.

LOUISIANA
Kapus Márton, Hammond, La.

WYOMING
Csapó János, Rocks Springs, Wyo.

Az Egyesült Államok egész területén
BARNA B. DEZSŐ
SZÉCSKAY GYÖRGY